INDEX

Introduction Of Account (નામા નો પરિચય) 2

Account (નામું) એટલે શું? 2

નામાના પ્રકાર : 2

નામાની પધ્ધતિ : 2

નામાના ઉદેશો : 2

નામાના ફાયદાઓ : 2

નામાની વિશેષતાઓ : 3

વાર્ષિક હિષાબ તૈયાર કરવા: **(Final Accounts Preparation)** 3

વ્યવહારોનું વર્ગીકરણ **(Classification of transactions)** 4

રોકડ કે ઉધાર વ્યવહાર નક્કી કરવાના નિયમો: 4

ઉધાર – જમાના નિયમો **(Rules of debit and credit):-** 5

Introduction of Tally (ટેલી નો પરિચય) 7

Company info 8

Gateway Of Tally: 10

Gateway of Tally Screen ની જમણી બાજુએ આવેલ વિવિધ બટન્સ : 11

Accounting Voucher 12

Accounts Info: 12

Account With Inventory 19

Introduction: - 19

Voucher Entry with VAT 22

Introduction of VAT: - 22

Price List: - 24

Price List ફેસીલીટીનો ઉપયોગ: - 24

POS: - Point of Sales 26

Introduction: - 26

BUDGET 27

Introduction: - 27

GST WITH TALLY: - 28

GST Introduction: - 28

Registration Types: - 29

GST Examples: - 30

Extra Example 32

Introduction Of Account (નામા નો પરિચય)

Account (નામું) એટલે શું?

સામાન્ય અર્થમાં નામું એટલે હિસાબી લેવડ દેવડની વ્યવસ્થિત પ્રકારની ગોઠવણી.

"નામું એ ધંધાના નાણાના એકમ માંથી શક્ય તેવા વ્યવહારોને નોધવાની, તેનું વર્ગીકરણ કરવાની અને તે પરથી તારણો કાઢીને તેનું વિશ્લેષણ કરવાની તથા તેનું અર્થઘટન કરવાની પ્રકિયા છે, જે તેનો ઉપયોગ કરનારાઓને બુધ્ધીગમ્ય નિર્ણયો લેવામાં મદદરૂપ થાય છે."

નામું એ કળા અને વિજ્ઞાન છે. કળા એ અર્થમાં કે તેમાં નોંધ કરવા માટે ચોક્કસ કૌશલ્યની જરૂર પડે છે, અને વિજ્ઞાન એ અર્થમાં કે તે ચોક્કસ નિયમોને આધારે લખવામાં આવે છે.સામાન્ય રીતે એકાઉન્ટની પ્રક્રિયા એક વર્ષ સુધી ચાલે છે અને નવા વર્ષે ફરીથી નવી પ્રક્રિયા શરૂ થાય છે.

નામા[1]ના પ્રકાર :

- ફાઈનાન્સીયલ એકાઉન્ટ (Financial Account)
- કોસ્ટ એકાઉન્ટ (Cost Account)
- મેનેજમેન્ટ એકાઉન્ટ (Management Account)
- ટેક્સ એકાઉન્ટ (Tax Account)
- ક્વૉન્ટિટેટીવ/જથ્થાત્મક એકાઉન્ટ (Quantitative Account)

નામાની પધ્ધતિ :

I. દેશી નામા પદ્ધતિ (Desi Nama System)
II. સિંગલ એન્ટ્રી પદ્ધતિ (Single Entry System)
III. ડબલ એન્ટ્રી પદ્ધતિ (Double Entry System)

IT Academy
Net-X
IT & Multimedia Institute

નામાના ઉદેશો :

- નામાનો મુખ્ય ઉદેશ ધંધાના તમામ વ્યવહારોની કાયમી નોંધ રાખવાનો છે .
- તેનો બીજો મુખ્યનાણાકીય પરીસ્થિતિ જાણવાનો છે.
- નામું ધંધાની નકારતાનું મૂલ્યાકન કરવામાં મદદરૂપ થાય છે.
- સંચાલકોની કાર્યક્ષમતા જાણવા માટે નામું જરૂરી માહિતી પૂરી પાડે છે.
- બજેટ(અંદાજપત્ર) તૈયાર કરવા માટે નામું જરૂરી માહિતી પૂરી પાડે છે.
- નામું સરકારને કરવેરા અંગે જરૂરી નિર્ણયો લેવા માટે ઉપયોગી માહિતી પૂરી પાડે છે.

નામાના ફાયદાઓ :

- ચોક્કસ સમયગાળા દરમિયાન થયેલો ફાયદો કે નુકસાન વિગતવાર રીતે જાણી શકીએ છીએ.
- વ્યવસાયમાં થતાં ફાયદા અને નુકસાનના કારણો વિશે જાણી શકીએ છીએ.
- વ્યાવસાયિક લેવડ-દેવડ ના હિસાબો રાખી શકીએ છીએ.
- કંપનીની આર્થિક સ્થિતિ વિશે ચોક્કસ માહિતી મળે છે.
- વ્યાવસાયિક કાર્ય-કુશળતાંને માપી શકાય છે.
- વ્યવસાય માટે જરૂરી માહિતી સરળતાથી મેળવી શકાય છે.

[1] નામું એટલે હિસાબી લેવડ-દેવડની વ્યવસ્થિત પ્રકારની ગોઠવણી.

નામાની વિશેષતાઓ :

- તે સરળ અને સ્પષ્ટ હોય તે જરૂરી છે.
- તે જોવામાં અને સમજવામાં વધુ સમય ન લે તે પ્રકારનું હોવું જોઈએ.
- તેમાં કોઈ પણ પ્રકારની છેકછાક ન હોવી જોઈએ.
- તે સંપૂર્ણ હોય તે જરૂરી છે.
- તેમાં અસમજણ ઉદભવે તે પ્રકારની કોઈ પણ બાબત ન હોવી જોઈએ.
- તે ઓછી ખર્ચાળ હોવી જોઈએ .
- તેમાં જરૂરિયાત અનુસાર વધારો કે ઘટાડો કરી શકાય તેવી વ્યવસ્થા હોવી જોઈએ.
- તેમાં નાણાકીય વ્યવહારને લગતી તમામ બાબતોનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે.
- વ્યાપારમાં થતા ફાયદા અને નુકશાનના આધારે આર્થિક સ્થિતિ દર્શાવવામાં આવે છે.

વાર્ષિક હિષાબ તૈયાર કરવા: (Final Accounts Preparation)

1. **વેપાર ખાતું (Trading Account)**

- વેપાર ખાતું એ વ્યવસાયનો એકંદર નફો અને ખોટ દર્શાવે છે.
- કુલ નફો (Gross Profit) શોધવા માટેનું સૂત્ર નીચે મુજબ છે :
- Gross Profit = Net Sales - Cost of Sales

2. **નફા-નુકશાન ખાતું (Profit & Loss Account)**

- નફા-નુકશાન ખાતું એ વ્યવસાય નો ચોખ્ખો નફો અને ખોટ દર્શાવે છે. તેને બે વિભાગમાં વિભાજીત કરવામાં આવે છે: (1) નફો, (2) ખોટ.
- નફા વિભાગમાં આવક દર્શાવવામાં આવે છે, જ્યારે ખોટ વિભાગમા ખર્ચ કે નુકશાન દર્શાવવામાં આવે છે.
- ચોખ્ખો નફો (Net Profit) શોધવા માટે નુ સુત્ર નીચે મુજબ છે :
- Net Profit = (Gross Profit + Other Income) – (Selling and Administrative Expenses + Depreciation + Interest + Taxes + Other Expenses)

3. **પાકું-સરવૈયું (Balance Sheet)**

- પાકું-સરવૈયું એ સંપતિ અને જવાબદારીઓને દર્શાવે છે. તે વ્યવાસાયની આર્થીક સ્થિતિને દર્શાવે છે. તેમાં પ્રથમ ભાગને 'જવાબદારી' કહેવામાં આવે છે, જયારે બીજા ભાગને 'સંપતિ' કહેવામાં આવે છે. જવાબદારીનો અર્થ થાય છે કે ચુકવણી કરવી પડશે, જયારે સંપતિ નો અર્થ થાય છે કે વપરાશ માટે ખરીદી કરવી પડશે.
- આ ઉપરાંત નામામાં નીચેની બાબતોનો પણ સમાવેશ થાય છે:
  - → વાઉચર બુક.
  - → ચલન બુક.
  - → ખાતાવહી બુક.
  - → કેશ બુક.
  - → બિલ બુક.
  - → ડે બુક.
  - → સેલ્સ રજિસ્ટર.
  - → બિલ ફાઈલ અથવા ખરીદ-વેચાણને લગતી ઇન્ડેક્સ ફાઈલ.
  - → ખરીદ રજીસ્ટર.

વ્યવહારોનું વર્ગીકરણ (Classification of transactions)

વ્યવહારોનું વર્ગીકરણ

- આર્થિક વ્યવહારો
  - રોકડ વ્યવહાર
  - ઉધાર વ્યવહાર
  - વિનિમયના વ્યવહાર
- બિનઆર્થિક વ્યવહારો

રોકડ કે ઉધાર વ્યવહાર નક્કી કરવાના નિયમો:

(1) જે વ્યવહારમાં **'રોકડ' શબ્દનો ઉલ્લેખ હોય** તે રોકડ વ્યવહાર કહેવાય.

(2) જે વ્યવહારમાં **'રોકડ' શબ્દનો ઉલ્લેખ ન હોય,પરંતુ વ્યક્તિનું નામ આપેલું હોઈ** તેને ઉધાર વ્યવહાર કહે છે.

(3) જે વ્યવહારમાં **'રોકડ' શબ્દ અને વ્યક્તિના નામ** બંનેનો ઉલ્લેખ ન થયો હોય તેને રોકડ વ્યવહાર કહે છે.

(4) જે વ્યવહારમાં **'રોકડ' શબ્દ** નો ઉલ્લેખ ન થયો હોય તેમજ વ્યક્તિનું નામ આપેલું હોઈ,પરંતુ વ્યવહાર તપાસતાં રોકડ ની અવર-જવરનો ભાસ થતો હોય તે વ્યવહાર રોકડ વ્યવહાર કહેવાય.

(5) જે વ્યવહારમાં **'ના બદલામાં'** કે **'ના અવેજમાં'** શબ્દનો ઉલ્લેખ થયો હોય તે વ્યવહાર વિનિમયનો વ્યવહાર (અન્ય વિશિષ્ટ વ્યવહાર) કહેવાય.

Example: નીચે આપેલા વ્યવહારો રોકડ છે કે ઉધાર તે નક્કી કરો તેનું કારણ આપો:

(1) ₹.6000નો માલ રોકડે થી વેચ્યો.

(2) ₹.12000નો માલ રવીન્દ્રને રોકડે થી વેચ્યો.

(3) ₹.8000નો માલ અંજનાબહેનને વેચ્યો.

(4) ₹.6000નો માલ અનવર પાસેથી શાખ પર ખરીદ્યો.

(5) ₹.5000નો માલ ખરીદ્યો.

(6) ₹.8000નો માલ હસમુખભાઈ પાસેથી ચેકથી ખરીદ્યો.

(7) ₹.350 ની સ્ટેશનરી ધનલક્ષ્મી સ્ટોર્સમાંથી ખરીદી.

(8) ₹.500 પગારના મુનીમ શ્રી ભરતભાઈ રાઠોડને ચૂકવ્યા.

(9) ₹.1800ના માલ ના બદલામાં તેટલી જ કિમતનું ફર્નીચર ખરીદ્યું.

(10) ₹.૭૫૦ કમિશનના અશ્વિન પાસેથી મળ્યા.

(11) ₹.3000નો માલ રોકડેથી ખરીદ્યો.

(12) ₹.4800નો માલ સાગર સ્ટોર્સ પાસેથી રોકડે થી ખરીદ્યો.

(13) ₹.4600નો માલ આર. કે .ટ્રેડસ પાસેથી ખરીદ્યો.

(14) ₹.2000 પગારના કેતન સુહાગિયાને ચૂકવ્યા.

(15) ₹.1600નો માલ વેચ્યો.

ઉધાર – જમાના નિયમો (Rules of debit and credit):-

(1) વ્યક્તિઓ નાં ખાતાં માટેનાં નિયમો – (Personal Account)

- કોઈ પણ વ્યક્તિ, સોસયટી, ટ્રસ્ટ, બેંક અને કંપનીઓ વ્યક્તિગત ખાતું ધરાવે છે.
- આ ખાતામાં વ્યાપારી બેંક, વીમા કંપની, ભાગીદારી પેઢી, સહકારી મંડળી વગેરેનો સમાવેશ થાય છે.
- તેમાં લેણદાર અને દેવાદાર એમ બંનેના ખાતા હોય છે.
- ઉદાહરણ : RAM A/C, Patanjali Sales A/C, R.K. TRADERS A/C, State Bank Of INDIA A/C વગેરે.
  "લાભ લેનાર ખાતે ઉધાર,આપનાર ખાતે જમા"

જે ધંધાના હિસાબો લખતા હોય તે ધંધાની દ્રષ્ટિએ અવેજ કે લાભ લેનાર સામેની વ્યક્તિનું ખાતું ઉધાર થાય અને જો સામેની વ્યક્તિ અવેજ કે લાભ આપનાર હોય તો તેનું ખાતું જમા થાય.આ નિયમ સરળતાથી યાદ રાખવા "લેનારનું ખાતું ઉધારો અને આપનારનું ખાતું જમા" કરો.

(2) માલ – મિલકત નાં ખાતાં માટેનાં નિયમો –

- પ્રોપર્ટી એટલે કે સપંતિ સબંધીત ખાતાને માલ મિલકતના ખાતા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- માલ મિલકતને લગતા તમામ વ્યવહાર આ ખાતામાં નોધવામાં આવે છે.
- તમામ પ્રકારની મિલકત અને ગુડ્સ નો સમાવેશ માલ મિલકત ખાતામાં કરવામાં આવે છે
- ઉદાહરણ : Cash A/C, Building A/C, Furniture A/C, Patent A/C, Goodwill A/C વગેરે.
  "આવે તે ઉધાર,જાય તે જમા"

જયારે હિસાબ વ્યવહારમાં માલ કે મિલકત ખાતું સંકળાયેલ હોઈ ત્યારે જો ધંધામાં માલ કે મિલકત આવે તો ઉધાર થાય.જો માલ મિલકત ધંધા માંથી જાય તો જમા થાય.આ નિયમ સરળતાથી યાદ રાખવા "આવે તે ઉધાર, જાય તે જમા" કરો.

(3) ઉપજ ખર્ચ ખાતાનો નિયમ –

- ઉપજ એટલે કે આવક અને ખર્ચ એટલે કે જાવક/નુકશાન ને સંબંધિત ખાતા ને ઉપજ-ખર્ચ ના ખાતા તરીકે ઓળખાવામાં આવે છે.
- વ્યાપાર-ધંધાને લગતી આવક અને ખર્ચ ને લગતી બધી બાબતોનો સમાવેશ ઉપજ ખર્ચ ખાતા માં કરવામાં આવે છે.
- ઉપજ ખાતામાં મળેલ વ્યાજ ખાતું, મળેલ ભાડા ખાતું, મળેલ વટાવ ખાતું, વગેરેનો સમાવેશ થય છે.
- ખર્ચ ખાતામાં પગાર ખાતું, જાહેરાતખર્ચ ખાતું, ટેલીફોનખર્ચ ખાતું વગરેનો સમાવેશ થાય છે.
- ઉદાહરણ : Salary A/C, Advertisement A/C , Rent A/C, Light bill A/C , Commission A/C વગેરે.
  "ખર્ચ કે નુકસાન ઉધાર,ઉપજ (આવક) કે લાભ જમા કરો."

જયારે હિસાબ વ્યવહારથી ધંધાને કોઈ લાભ કે ઉપજ પ્રાપ્ત થતાં હોય તો તે ખાતું જમા કરવામાં આવે છે.જો ધંધાને કોઈ નુકસાન થતું હોય કે ધંધામાં ખર્ચ થતો હોઈ તો તે ખાતું ઉધાર કરવામાં આવે છે.આ નિયમ સરળતાથી યાદ રાખવા"ખર્ચ કે નુકસાન ઉધાર, ઉપજ (આવક) કે લાભ જમા કરો."

અર્થાત

(1) જે આવે છે તેને Dr કરો.	(3) જેને મળે છે તેને Dr કરો.	(5) ખર્ચા બધા Dr કરો.
(2) જે જાય છે તેને Cr કરો.	(4) આપનાર ને Cr કરો.	(6) આવક બધી Cr કરો.

Example: - 1

1. ₹.20000 રોકડા લાવી મહેશે ધંધો શરૂ કર્યો.
2. ₹.3000 નો માલ રોકડે થી ખરીદ્યો.
3. અવિનાશ પાસેથી ₹.2000 નો માલ ખરીદ્યો.
4. જયેશ પાસેથી ₹.1000 નો માલ ખરીદ્યો.
5. લારી-ભાડાનાં ₹.100 ચૂકવ્યા.
6. દુકાન ભાડાનાં ₹.300 ચૂકવ્યા.
7. રોકડેથી માલનું વેચાણ કર્યું ₹.2000
8. જયાને માલ વેચ્યો ₹.2500
9. મહેતાજીએ સલમાનને પગાર ચૂકવ્યો ₹.3000
10. અવિનાશને ચૂકવ્યા ₹.1500
11. ફર્નીચર ખરીદ્યું ₹.600
12. અટલ બિહારી બાજપાઈને કમિસનના આપ્યા ₹.150
13. સ્નેહલ પાસેથી વ્યાજના મળ્યા ₹.1000
14. તખત પાસેથી ₹.250 ઉમેદવારનું પ્રીમીયમ મળ્યું.
15. સવપ્નીલ પાસેથી રોયલ્ટીના મળ્યા ₹.7777
16. બેન્કમાં ભર્યા ₹.3000
17. દુકાનનું બોર્ડ બનાવવા ₹.500ચૂકવ્યા.
18. ₹.250 ઉદ્દઘાટન નિમિતે આઈસ-ક્રીમ અને પેંડાનો ખર્ચ થયો.
19. રાનીને ₹.2000નો માલ મોકલવાનો ઓર્ડર આપ્યો.
20. ₹.1500 વધારાની મૂડી તરીકે લાવ્યા.

Example: - 2

1. ₹.50000 રોકડા અને ₹.60000 નું મકાન લાવી ધંધો શરૂ કર્યો.
2. ₹.10000 નો માલ રૂ 8000 માં ખરીદ્યો.
3. ₹.5000 નો માલ રૂ 7500 માં વેચ્યો.
4. ₹.5000 જાહેરાત ખર્ચના ચૂકવ્યા.
5. ₹.1000 નો માલ ખરીદ્યો તેમજ ₹.100 લારીભાડાના ચૂકવ્યા.
6. ₹.1000 દલાલી ના મળ્યા.
7. ₹.5000નું કમ્પ્યુટર ખરીદ્યું.
8. ₹.1000 ધર્માદા માં આપ્યા.
9. ₹.1000 નો માલ વેચ્યો.
10. ₹.500 જાહેરાત ખર્ચના મળ્યા.

Introduction of Tally (ટેલી નો પરિચય)

Tally.Erp 9 ની ઉપયોગિતા :

1. Tally.Erp 9 માં Goverment ના Rules મુજબના Tax Related Report સરળતાથી તૈયાર કરી શકાય છે.
2. Tally.Erp 9 માં TDS Related Return અને E-Return સરળતાથી તૈયાર થાય છે.
3. Tally માં GST Ledger,Voucher એન્ટ્રી અને GSTR-1,GSTR-2 Reports તૈયાર કરી શકાય છે.
4. Tally દ્વારા GST E-Return ફાઈલ કરી શકાય છે.
5. Tally માં વિવિધ GST Rate,HSN Code વગેરેની Sales,Purchase,Credit Note,Debit Note વગેરે એન્ટ્રી કરી શકાય છે.
6. Tally માં GST નો સુધારા મુજબનો Rate Setup કરી શકાય છે.
7. Tally.Erp 9 ના દરેક Report [Profit & Loss A/c,Trial Balance Sheet વગેરે]Excel SpreadSheet માં સરળતાથી લઇ જઈ શકાય છે.જેની મદદથી E-GST Return માટેની ફાઈલ બનાવી શકાય છે.
8. Tally.Erp 9 માં POS Invoicing જેવા Advance Features આપેલા છે.
9. Tally.Erp 9 માં રહેલી Auditor Edition સગવડ દ્વારા Chartered Accountant ને Audit કરવામાં સરળતા રહે છે.
10. Tally.Erp 9 માં રહેલી Remote Login સગવડ દ્વારા કંપનીનો માલિક[Owner] અથવા Auditor ગમે ત્યાંથી Net ની સગવડ દ્વારા કંપનીનો ડેટા Access કરી શકે છે.

How To Start Tally?

ડેસ્કટોપ પરના Tally.Erp 9 Icon ઉપર ડબલ કલીક કરો. અથવા

Strat → Programs → Tally.Erp 9 → Tally.Erp 9 પર ક્લિક કરતા ઉપર મુજબની Tally.Erp ની Welcome Screen જોવા મળશે.ત્યાર પછી Company info મેનુ જોવા મળે છે.

Tally.Erp9 Installation કર્યા પછી પહેલી વખત જયારે Tally.Erp9 શરુ કરવામાં આવે ત્યારે Licensing Operation ‘Stratup’ Screen જોવા મળે છે.

તેમાં Work in Educational mode option પર ડબલ ક્લિક અથવા Alt+W Key press કરવી.

Company info

- Tally Open થતા સૌ પ્રથમ Menu Company info જોવા મળે છે.
- Tally.Erp9 માં Gatway of tally માંથી Company info menu લાવવા માટે:
- Gatway of Tally માંથી Alt+F3 Key Press કરવી અથવા જમણી બાજુ જોવા મળતા બટનમાંથી F3 (Company info) બટન પર ક્લિક કરવી જેથી Company Info Menu જોવા મળશે.
- હવે આપણે Company Info Menu ના વિવિધ Option વિશે સમજીએ.

→ Select company :

Tally માં Create કરેલી Company Open કરવા માટે આ Command નો ઉપયોગ થાય છે.

→ Shut company :

- Tally માં Open કરેલી Company Shut down (બંધ) કરવા માટે આ Command નો ઉપયોગ થાય છે.
- આ Command પર ક્લિક કરતા Tally માં તૈયાર કરેલી કંપનીઓની યાદી જોવા મળે છે જેમાંથી ઈચ્છિત કંપનીને પસંદ કરી શકાય છે.

→ Creat Company :

- Tally માં કામ કરવા માટે સૌ પ્રથમ સ્ટેપ તેમાં કંપની સેટઅપનું કે કંપની બનાવવાનું હોઈ છે.
- Tally માં નવી કંપની Create કરવા માટે આ Command નો ઉપયોગ થાય છે.
- આ Command પર ક્લિક કરતા કંપનીનું નામ, એડ્રેસ, કોન્ટેક્ટ ડીટેઈલ્સ, સ્ટેટ, ફેક્સ નંબર, ઈ-મેઈલ, કંપની ડીટેઈલ્સ, સિક્યોરીટી કંટ્રોલ, કરન્સી ઇન્ફોર્મેશન જેવી વિગતો આપવી પડે છે.
- કંપની ને લગતી તમામ વિગતો દાખલ કરીને એન્ટર આપતાં, Accept? હેથળ બે વિકલ્પો Yes or No જોવા મળે છે. તેમાં Y અથવા એન્ટર આપતાં કંપની તૈયાર થઇ જાય છે.

→ Alter :

Tally માં અગાઉ Create કરેલી Company અંગે કોઈ પણ માહિતીમાં સુધારા કરવા માટે આ Command નો ઉપયોગ થાય છે.

Note :

Company Alternation Screen માં Financial Year From અને Books Begining From માં Date Change કરવી નહિ.

→ Change Tally Vault :

Tallyમાં હયાત(Current) કંપનીનાં Tally Vault પાસવર્ડ બદલવા માટે આ Command નો ઉપયોગ થાય છે.

→ Split Company Data :

આ Command ની મદદથી કંપનીના Data ને બે નાણાંકીય વર્ષમાં Split કરી શકાય છે.

→ Back up :

આપણી કંપનીનો Data એક Storage Medium માંથી બીજા Storage Medium માં જેવા કે, Hard Disk Drive, Pen Drive કે Network માં લઇ જવા માટે આ Command નો ઉપયોગ થાય છે.

→ Restore :

Pendrive કે Hard Disk, Drive વગેરે માં લીધેલો Backup Tally માં મૂળ જગ્યાએ લાવવા માટે આ Command નો ઉપયોગ થાય છે.

→ Quit :

- Company Infoમાંથી બહાર નીકળી Gateway of Tallyમાં જવા માટે આ Command નો ઉપયોગ થાય છે.

Example: - 1

Create Company				
No.	**Company Name**	**State**	**Contact No.**	**Company Code**
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
Alter Company				
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
Shut Company				
1.				
2.				
3.				
Delete Company				
1.				
2.				
3.				

Gateway Of Tally:

Gateway of tally એ Tally નું મુખ્ય મેનું છે.તે Tally માં કામ કરવા માટે પ્લેટફોર્મ પૂરું પડે છે Tally માં Accounts,Inventory કે Reports ને લગતું કોઈપણ કાર્ય આ મેનું ની મદદ થી થઇ શકે છે.

Company info menu નો ઉપયોગ કરી નવી કંપની બનાવ્યા બાદ અથવા જે-તે કંપની Select કર્યા બાદ નીચે મુજબ Gateway of tally Menu જોવા મળે છે.

Gateway Of Tally Screen ની સમજૂતી:

Tally ની Screen માં સૌથી પહેલી Blue લાઈનમાં left Side Tally.Erp9 જોવા મળે છે.જેને title Bar તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

Title Bar ની નીચેની લાઈનમાં આવેલા બટન :

→ **P: Print (Alt + P)**
Tally માં કોઇપણ Reports ની Print લેવા માટે આ બટન નો ઉપયોગ થાય છે.

→ **E: Export (Alt + E)**
Tally માં કોઈપણ કંપનીનો ડેટા Microsoft Excel Spread Sheet માં અથવા એક કંપની માંથી બીજી કંપનીમાં લઇ જવા માટે આ બટનનો ઉપયોગ થાય છે.

→ **M: E-mail (Alt + M)**
Tally ના રીપોર્ટ જેવા કે Balance sheet ,Trial Balance,Profit &Loss A/c,Sales Purchase Order વગેરે E-mail કરવા માટે આ બટનનો ઉપયોગ થાય છે.

→ **O: Upload (Alt + O)**
Tally ના કોઇપણ રીપોર્ટ અથવા સ્ટેટમેન્ટ અથવા ડેટા,ઈન્ટરનેટ ઉપર પબ્લીસ કરવા માટે માટે આ બટનનો ઉપયોગ થાય છે.

→ **G: Language (Alt + G)**
Tally માં Language Change કરવા માટે આ બટનનો ઉપયોગ થાય છે. Tally Erp 9 માં જુદી-જુદી 11 ભાષામાં એકાઉન્ટ લખી શકાય છે.

→ **K: Keyboard (Alt + K)**
આ બટન ની મદદથી Tally માં જે ભાષામાં ટાઈપ કરવું હોઈ તે ભાષા Select કરી શકાય છે.તેમાં 10 ભારતીય ભાષામાં ટાઈપ કરી શકાય છે.

→ **K: Control Center (Ctrl + K)**
Tally માં Customer Registration અને Remote User નો ઉપયોગ કરવા માટે આ બટનનો ઉપયોગ થાય છે.

→ **H: Support Center (Ctrl + H)**
Tally Erp 9 માં Technical કે Data ને લગતા પ્રોબ્લેમ SupportCenter ના ઉપયોગથી E-mail દ્વારા Solve કરી શકાય છે.

→ **H: Help (Alt + H)**
આ એક અગત્યનું બટન છે.તેની મદદથી આપણે Online Help મેળવી શકીએ.

Gateway of Tally Screen ની જમણી બાજુએ આવેલ વિવિધ બટન્સ :

→ F1 : Select Company :

Current Company સિવાય ની બીજી કંપની Select કરવા માટે આ બટનનો ઉપયોગ થાય છે.આ બટન Press કરવાથી Select Company નું મેનું Open થશે.જેમાંથી તમે બીજી કોઇપણ કંપની Select એટલે કે Open કરી શકશો.

→ F1 : Shut Company :

આ બટનનાં ઉપયોગ થી Open Company બંધ થઇ જશે.જો Tally માં ઘણી બધી કંપની Open હોઈ તો આ બટન Press કરવાથી Shut Company નું મેનું Open થશે.
અહી ,જે કંપની બંધ કરવી હોઈ તેના પર ક્લિક કરતાં તે કંપની બંધ થઇ જશે.

→ F2 : Date :

Tally માં તારીખ બદલવા માટે આ બટનનો ઉપયોગ થાય છે.સામાન્ય રીતે Tally માં F2 Key Press કરતાં Current Date પછીની Date આપોઆપ આવી જાય છે.
દા.ત.:1-4-2019 Date પછી F2 Key Press કરતાં 2-4-2020 Date આવી જશે.

→ F2 : Period :

Tally માં કંપનીનો Current Period (ચાલુવર્ષ) બદલવા માટે આ બટનનો ઉપયોગ થાય છે.તેની મદદથી કંપનીનો નાણાકીય સમયગાળો જરૂરિયાત મુજબ Set કરી શકાય છે.

→ F3 : Company :

આ બટન ત્યારે જ Active થશે.જયારે એક થી વધારે કંપની Open થશે.એક સમયે એક કંપનીમાં કામ કરતા હોઈ અને બીજી કંપનીમાં કામ કરવું હોઈ એટલે કે Current Company Change કરવી હોય ત્યારે આ બટન Press કરી કંપનીના લીસ્ટમાંથી બીજી જરૂરી કંપની Select કરવી.

→ F3 :Company Info :

સામાન્ય રીતે આ બટનનો ઉપયોગ Gateway ને Tally માંથી નવી કંપની Create કરવા,અગાઉ બનાવેલ કંપનીમાં ફેરફાર કરવા, કંપનીના Data ને બે નાણાકીય સમય ગાળા માં Split કરવા ,Tally Valut નો પાસવર્ડ બદલવા તેમજ Backup અને Restore ને લગતાં કર્યો કરવા માટે થાય છે.

→ F11 : Features

Tally માં Features,Select કરેલી કંપની (Current Company) પૂરતા માર્યાદિત છે.આ બટન Press કરવાથી Company Features ની Screen જોવા મળે છે.
જેમાં ત્રણ (3) Option જોવા મળે છે.

I.	Accounting Features	[F1]
II.	Inventory Features	[F2]
III.	Statutory Features	[F3]

આ દરેક Option માંથી કોઈ પણ કંપની પોતાની જરૂરિયાત મુજબના Features Select કરી શકે છે.

→ F12 : Configure :

Tally માં Configure ની અસર Data Directory માં રહેલી બધી કંપનીમાં થશે.

Accounting Voucher

Accounts Info:

એકાઉન્ટ માસ્ટરનું સર્જન :

Gateway of Tally ના Accounts Info. Menu દ્વારા Masters ના વિવિધ વિકલ્પો પર સરળતાથી જઈ શકાય છે.Accounts Info. Menu માં એકાઉન્ટ મસ્ટરમાં Ledgers,Groups,Voucher Types વિકલ્પોનો સમાવેશ થાય છે.તેમાંથી જે-તે વિકલ્પ Select કરવાથી તે વિકલ્પનું Sub Menu Open થાય છે.આ Sub-Menu માં મુખ્યત્વે Create,Display,Alter જેવા વિકલ્પો જોવા મળે છે.

Accounts Info. Menu માં એકાઉન્ટ માસ્ટર માટે ત્રણ વિકલ્પો જોવા મળે છે:

- Groups
- Ledger
- Voucher Types

હવે આપણે ક્રમમુજબ Accounts Info. Menu ના વિકલ્પો વિષે સમજીએ.

Ledgers:

Introduction

Tally માં ખાતાને Ledger અથવા Account ના નામથી ઓળખવામાં આવે છે.Tally ની એ વિશેષતા છે કે તેમાં ઉપયોગકર્તા પોતાની કંપનીની જરૂરિયાત મુજબ Ledger Create કરી શકે છે.Tally માં વ્યવહારોની વ્યવસ્થિત અને યોગ્ય જગ્યાએ નોંધ થાય તે માટે Ledger ખુબ જ અગત્યનો ભાગ ભજવે છે.

Ledger Creation

નવી કંપની Create કરતાં જ Tally આપમેળે બે Ledger Creation કરીને આપે છે:

[1]Cash

[2]Profit & Loss A/c.

તે સિવાયનાં કંપની માટે જરૂરી એવા તમામ Ledger સરળતાથી Create કરી શકાય છે.Tally માં બે રીતે Ledger Creation કરી શકાય છે:

1. Single Ledger
2. Multiple Ledger

[1] Single Ledger Creation :

Tally માં નવું Ledger Create કરવા માટે -

Gateway of Tally > Accounts Info > Ledgers > Single Ledgers > Create

અહી,Single Ledgers માં Create પર ક્લિક કરવાથી Ledger Creation નું ડાયલોગબોક્ષ જોવા મળે છે.

[2] Multiple Ledger Creation :

- Tally આપણને એક સાથે એક કરતાં વધારે Ledger Create કરવાની સગવડ પણ પુરી પાડે છે.
- Tally માં Multiple Ledgers Create કરવા માટે:
- Gateway of Tally>Accounts Info.>Ledgers> Multiple Ledgers>Create

❖ **Under Group:**

→ Under Group હેઠળ All Items વિકલ્પ પસંદ કરવાથી વિવિધ પ્રકારના ગ્રુપ લેજર તૈયાર કરી શકાય છે. જ્યારે ચોક્કસ ગ્રુપ પસંદ કરવાથી તે ગ્રુપમાં વિવિધ લેજર તૈયાર કરી શકાય છે.

→ અહી, All Items અથવા List of Group હેઠળ Indirect Expense A/c, Indirect Income A/c, Fixed Assets, Current Assets, Current Liabilities પ્રકારના વિવિધ વિકલ્પો જોવા મળે છે.

❖ **Name of Ledger:**

→ Name of Ledger હેઠળ લેજરનું નામ આપવામાં આવે છે.

❖ **Under:**

→ Under હેઠળ ઉપલબ્ધ All Items માં વિવિધ પ્રકારના ગ્રુપ્સ જોવા મળે છે, જો અગાઉથી કોઈ ગ્રુપ પસંદ કર્યું હશે તો સીધું જ Opening Balance ફિલ્ડમાં જઈ શકાય છે.

→ તેમાં સ્ક્રીનની જમણી બાજુના ભાગમાં Groups હેઠળ તમામ ગ્રુપ્સ જોવા મળે છે.

❖ **Opening Balance:**

→ Opening Balance હેઠળ શરૂઆતનું બેલેન્સ ઉમેરવામાં આવે છે.

List of Ledger:

ખાતાનું નામ	Tally મા નામ	Tally મા ગ્રુપ
૧) મૂડી ખાતુ	Capital A/c	Capital Account
૨) ઉપાડખાતુ	Withdraw/Drawing A/c	Capital Account
૩) બેંક ખાતુ	Bank Name A/c	Bank Account
૪) બેંક ઓવરડ્રાફ્ટનું ખાતુ	Bank Name OD A/c	Bank OD Account
૫) ખરીદી	Purchase A/c	Purchase Account
૬) ખરીદ પરત	Purchase Return A/c	Purchase Account
૭) ખરીદ પાર્ટીનું ખાતુ	Party Name A/c	Sundry Creditors
૮) વેચાણ	Sales A/c	Sales Account
૯) વેચાણ પરત	Sales Return A/c	Sales Account
૧૦) વેચાણ પાર્ટીનું ખાતુ	Party Name A/c	Sundry Debtors
૧૧) લાઈટ બિલ	Light Bill A/c	Indirect Expense
૧૨) ટેલિફોન બિલ	Telephone Bill A/c	Indirect Expense
૧૩) દુકાન ભાડુ	Shop Rent A/c	Indirect Expense
૧૪) જમીન	Land A/c	Fixed Assets
૧૫) મકાન	Building A/c	Fixed Assets
૧૬) પાઘડી	Goodwill A/c	Fixed Assets
૧૭) પેટન્ટ	Patent A/c	Fixed Assets
૧૮) ભાડા પટાની જમીન	Lease Hold Land A/c	Fixed Assets
૧૯) મળવાનુ બાકી કમિશન	Non-Receipt Commission A/c	Current Assets
૨૦) મળવાનુ બાકી ભાડુ	Non-Receipt Rent A/c	Current Assets
૨૧) મળવાનુ બાકી વ્યાજ	Non-Receipt Interest A/c	Current Assets
૨૨) શેરમાં રોકાણ	Company Name A/c	Investment
૨૩) વીમા કંપની	Insurance Company A/c	Sundry Debtors
૨૪) ચૂકવવાનો બાકી પગાર	Unpaid Salary A/c	Current Liabilities
૨૫) અગાઉ થી ચૂકવેલ ભાડુ	Pre-Paid Rent A/c	Current Assets
૨૬) અગાઉ થી ચૂકવેલ વ્યાજ	Pre-Paid Interest A/c	Current Assets
૨૭) અગાઉ થી મળેલ ભાડુ	Pre-Receipt Rent A/c	Current Liabilities
૨૮) અગાઉ થી મળેલ વ્યાજ	Pre-Receipt Interest A/c	Current Liabilities
૨૯) આવકમાલ ગાડીભાડુ	Carriage Inward A/c	Direct Expense
૩૦) જાવકમાલ ગાડીભાડુ	Carriage Outward A/c	Indirect Expense
૩૧) આપેલો વટાવ	Discount Given A/c	Indirect Expense
૩૨) ચૂકવેલું કમિશન	Commission Paid A/c	Indirect Expense

૩૩) ચૂકવેલું વ્યાજ	Interest Given A/c	Indirect Expense
૩૪) ચૂકવેલું ભાડુ	Rent Paid A/c	Indirect Expense
૩૫) મળેલો વટાવ	Discount Receipt A/c	Indirect Income
૩૬) મળેલું કમિસન	Commission Receipt A/c	Indirect Income
૩૭) મળેલું વ્યાજ	Interest Receipt A/c	Indirect Income
૩૮) મળેલું ભાડુ	Rent Receipt A/c	Indirect Income
૩૯) મળેલું ડીવીડન્ડ	Dividends Receipt A/c	Indirect Income
૪૦) રેલ્વેનૂર	Railway Freight A/c	Direct Expense
૪૧) મજુરી	Wages/Job Work A/c	Direct Expense
૪૨) ઘાલખાધ	Bad Debt A/c	Indirect Expense
૪૩) ઘસારો	Depreciation A/c	Indirect Expense
૪૪) પગાર	Salary A/c	Indirect Expense
૪૫) તાર –ટપાલ ખર્ચ	Postage A/c	Indirect Expense
૪૬) સ્ટેશનરી અને છાપકામ	Stationary & Printing A/c	Indirect Expense
૪૭) યંત્ર,સાધન મરામત	Machinery Repairing A/c	Indirect Expense
૪૮) વીમા પ્રીમીયમ	Insurance Premium A/c	Indirect Expense
૪૯) જાહેરાત ખર્ચ	Advertisement A/c	Indirect Expense
૫૦) બેંક લોન નું વ્યાજ	Interest of Bank Loan A/c	Indirect Expense
૫૧) ડેડ સ્ટોક	Dead Stoke A/c	Fixed Assets
૫૨) આવક વેરો	Income Tax A/c	Capital Account
૫૩) મોટરકાર	Motor car A/c	Fixed Assets
૫૪) ફર્નીચર	Furniture A/c	Fixed Assets
૫૫) મશીનરી/યંત્રો	Machinery A/c	Fixed Assets
૫૬) ટાઈપરાઈટર	Type Writer A/c	Fixed Assets
૫૭) કમ્પ્યુટર	Computer A/c	Fixed Assets
૫૮) લેણદારો	Creditors A/c	Sundry Creditors
૫૯) દેવાદારો	Debtors A/c	Sundry Debtors
૬૦) લેણીહુંડી	Bills Receivable A/c	Current Assets
૬૧) દેવીહુંડી	Bills Payable A/c	Current Liabilities
૬૨) રોયલ્ટી	Royalty A/c	Indirect Income
૬૩) આપેલી લોન	Party Name loan A/c	Loan & Advance (Assets)
૬૪) ઉપાડથી ગયેલ માલ	Goods in Withdraw A/c	Sales Account
૬૫) વરસાદમાં પલળી ગયેલ માલ	Goods In Rain A/c	Sales Account
૬૬) વરસાદથી થયેલ નુકસાન	Loos Due to Rain A/c	Indirect Expense

૬૭) આગથી બળી ગયેલ માલ	Goods In Fire A/c	Sales Account
૬૮) આગથી થયેલ નુકસાન	Loos Due to Fire A/c	Indirect Expense
૬૯) અકસ્માતથી નાશ પામેલ માલ	Goods In Accident A/c	Sales Account
૭૦) અકસ્માતથી થયેલ નુકસાન	Loos Due to Accident A/c	Indirect Expense
૭૧) ચોરાઈ ગયેલ માલ	Goods Theft A/c	Sales Account
૭૨) ચોરીથી થયેલ નુકસાન	Loos Due to Theft A/c	Indirect Expense
૭૩) શરૂઆતનો માલ	Opening Stock, A/c	Stock-in-hand
૭૪) આખરનો માલ	Closing Stock, A/c	Stock-in-hand
૭૫) દલાલી	Brokerage A/c	Indirect Expense
૭૬) પેકીગ ખર્ચ	Packing A/c	Indirect Expense
૭૭) વકીલ ફી	Checking A/c	Indirect Expense
૭૯) માલનો સ્ટોક	Goods Stock A/c	Current Assets
૭૯) બેંક ચાર્જીસ	Bank Charges A/c	Indirect Income
૮૦) બેંક વ્યાજ	Bank Interest A/c	Indirect Income
૮૧) પરચુરણ ખર્ચ	Office Expense A/c	Indirect Expense
૮૨) મરામત ખર્ચ	Repairing Expense, A/c	Indirect Expense
૮૩) શેંર ડીવીડન્ડ	Share Dividend A/c	Indirect Income
૮૪) વેટ	Value Added Tax A/c	Duties & Taxes
૮૫) ઓડીટ ફી	Audit Fee A/c	Indirect Expense

Voucher Types: -

એકાઉન્ટમાં કોઈ પણ વ્યવહારની નોંધ ચોક્કસ Book માં થાય છે. આ Book ને Tally માં Voucher કહે છે.

- **F4: - Contra Voucher:**

માલિક અને બેંક વચ્ચે થતા વ્યવહારો ની નોંધ Contra Voucher માં થાય છે. જેમ કે – માલિક બેંક માંથી રકમ ઉપાડે , બેંક માં જમા કરાવે, તેમજ જો એક થી વધારે ખાતા ખોલેલા હોઈ, ત્યારે એક બેંક માંથી બીજી બેંક માં એન્ટ્રી ટ્રાન્સફર કરવા માટે Contra Voucher નો ઉપયોગ થાય છે.

Example: ₹.25000 ભરી બેંક ઓફ દુબઈ માં ખાતું ખોલાવ્યું.

બેંક ઓફ દુબઈ ખાતે ઉધાર ₹. 25000

તે રોકડ ખાતે જમા ₹. 25000

- **F5: - Payment Voucher:**

ધંધામાંથી કોઈ પણ કારણસર રોકડ જાય અથવા તો કોઈને ચેક આપવામાં આવે તેની નોંધ Payment Voucher માં થાય છે. નીચે દર્શાવેલ વ્યવહારોની નોંધ Payment Voucher માં થાય છે.

- રોકડ ખરીદી.
- મિલકત ની રોકડ ખરીદી.
- રોકડ/બેંક થી ચૂકવેલ ખર્ચા.
- લેણદાર ને ચુકવણી.
- રોકડ ઉપાડ.

Example: ₹.8000 પગાર મુનીમ ને ચૂકવ્યો.

પગાર ખાતે ઉધાર ₹.8000

તે રોકડ/બેંક ખાતે જમા ₹.8000

- **F6: - Receipt Voucher:**

ધંધામાં કોઈ પણ કારણ થી રોકડ આવે અથવા ચેક મળે તેની નોંધ Receipt Voucher માં થાય છે. નીચે દર્શાવેલ વ્યવહારોની નોંધ Receipt Voucher માં થાય છે.

- રોકડ વેચાણ.
- મિલકતનું રોકડ વેચાણ.
- રોકડ આવક.
- દેવાદાર તરફ થી મળેલ રોકડ/ચેક.
- માલિક મૂડી તરીકે રોકડ લાવે.

Example: ₹. 12000 વ્યાજ મળ્યું.

રોકડ/બેંક ખાતે ઉધાર ₹.12000

તે મળેલ વ્યાજ ખાતે જમા ₹.12000

Net-X IT Academy IT & Multimedia Institute

- **F7: Journal Voucher:**

  બે ખાતા નું સમતોલન કરવા માટે આવા વાઉચર ટાઈપ નો ઉપયોગ થાય છે. જે વ્યવહાર ની નોંધ F4, F5, F6, F8, F9 માં ન થઇ તેવી તમામ નોંધ Journal Voucher માં થાય છે. જેમ કે,

  - લેણીહુંડી/દેવીહુંડી
  - ખાસહવાલા ની આમનોંધ
  - ધસારા નોંધ
  - ધાલખાધ નોંધ
  - ઉપલક નોંધ

  Example: ગોડાઉન માં આગ લાગવાથી ₹.50,000 નો માલ આગમાં બળી ગયો. વીમા કંપનીએ ૫૦% રકમનો દાવો મંજુર કર્યો.

  વીમા કંપની ખાતે ઉધાર ₹.25000
  તે આગથી થયેલ નુકશાન ખાતે ઉધાર ₹.25000
  તે આગથી બળી ગયેલ માલ ખાતે જમા ₹.50000

- **F8: Sales Voucher:**

  ઉધાર વેચાણને લગતી બધી એન્ટ્રી Sales Voucher માં થાય છે. જો તમે Account With Inventoryની નોંધ રાખતા હોય તો તમારે દરેક વસ્તુની નોંધ, વેચાણ રસીદ નોંધતી વખતે Sales Voucher માં આપવી પડે છે. જેથી તે વસ્તુ સ્ટોકલીસ્ટ માંથી બાદ થાય છે.

  Example: દીપક ને ₹.10000 નો માલ વેચ્યો, તેના પર 200 ₹. પેકિંગ ચાર્જ થયો.

  દીપક ખાતે ઉધાર ₹.10200
  તે વેચાણ ખાતે જમા ₹.10000
  તે પેકિંગ ચાર્જ ખાતે જમા ₹.200

- **F8: Credit Note:**

  વેચાણપરતને લગતી બધી એન્ટ્રી Sales Return Voucher એટલે કે Credit Note માં થાય છે.

- **F9: Purchase Voucher:**

  ઉધાર ખરીદી ને લગતી બધી એન્ટ્રી Purchase Voucher માં થાય છે. જો તમે Account With Inventoryની નોંધ રાખતા હોય તો તમારે દરેક વસ્તુની નોંધ, ખરીધબીલ નોંધતી વખતે Purchase Voucher માં આપવી પડે છે. જેથી તે વસ્તુ સ્તોક્લીસ્ત માં ઉમેરાઈ છે.

  Example: ₹.10000 નો માલ કેતનભાઈ પાસેથી 10% વેપારી વટાવે ખારીદ્યો.

  ખરીદી ખાતે ઉધાર ₹.9000
  તે કેતન ખાતે જમા ₹.9000

- **F9: Debit Note:**

  ખરીદપરતને લગતી બધી એન્ટ્રી Purchase Return Voucher એટલે કે Debit Note માં થાય છે.

Account With Inventory

Introduction: -

ઘણા ધંધાકીય એકમોમાં એકાઉન્ટની સાથે સ્ટોક નું નિયંત્રણ કરવાની જરૂર પડે છે. જેમ કે જે માલ ખરીધતા હોઈએ કે વેચતા હોઈ તેની સંખ્યા તેનો ભાવ, તે માલ કયા ગોડાઉનમાં પડ્યો છે. તેની વિગત રાખવી જરૂરી છે. Tally આપણને આ બધી વિગતો સાચવવામાં સગવડ આપે છે. જયારે તેવા વાઉચરની એન્ટ્રી કરો ત્યારે ખરીદી કે વેચાણ સાથે તમે સ્ટોક ની સંખ્યા, તેનો ભાવ, તે કયા ગોડાઉનમાં હશે વગેરે માહિતી એન્ટર કરી શકો છો.

Note: Tally માં તમારે સ્ટોક ને લગતી માહિતી સાચવવામાં માટે Company Creation વખતે Maintain માં Type of Company માં Account with Inventory Select કરવું, જેથી તમે સરળતાથી Stock Related Reports જોઈ શકાય છે.

Inventory info:

Inventory ની વિગતો સમજવા માટે:

Gateway of Tally ના Inventory Info. Menu ઓપ્સન દ્વારા Inventory Masters ના વિવિધ વિકલ્પો પર સરળતાથી જઈ શકાય છે. Inventory Info. Menu માં Stock Groups, Stock Items, Unit of Measure, Voucher Types વિકલ્પોનો સમાવેશ થાય છે. તેમાંથી જે-તે વિકલ્પ Select કરવાથી તે વિકલ્પનું Sub Menu Open થાય છે.આ Sub-Menu માં મુખ્યત્વે Create, Display, Alter જેવા વિકલ્પો જોવા મળે છે.

Inventory Info. Menu માં એકાઉન્ટ માસ્ટર માટે ચાર વિકલ્પો જોવા મળે છે:

- Stock Group
- Stock Items
- Unit of Measure
- Voucher Types

અહી એવું જરૂરી નથી કે Inventory ને લગતી માહિતી Create કરવા માટે આજ ક્રમનો અમલ કરો. તમે સરળતા માટે પ્રથમ Units of Measure, ત્યારપછી Stoke Groups અને છેલ્લે Stock Items Create કરી શકો છો. હવે આપણે ક્રમ મુજબ Inventory Info. Menu ના વિકલ્પો વિષે સમજીએ.

<u>**Units of Measure**</u>

Unit એટલે કે માપ [એકમ] એ Inventory માં ખુબ જ મહત્વનો ભાગ ભજવે છે. અલગ-અલગ ધંધા માટે Units અલગ-અલગ હોય શકે. જેમ કે,

- પેટ્રોલ-ડીઝલ માટે Liters [Lts.]
- કાપડ માટે મીટર કે સેન્ટીમીટર [Meter/Cm]
- અનાજ, કઠોળ, ખાંડ, તેલ, ઘી વગેરે માટે Kilograms [Kgs]
- તેલ, દૂધ વગેરે માટે લીટર Liters [Lts.]
- બુક, ઈલેક્ટ્રોનિકસ વસ્તુઓ માટે નંગ એટલે કે Numbers (Nos.)

❖ **Step: - Creation of Units of Measure: -**

Tally માં Units Create કરવા માટે:

→ Gateway Of Tally Inventory Info. → Units of Measure → Create

Stock Groups

Tally એક સરખી સ્ટોક આઇટમ માટે ગ્રુપ બનાવવાની સગવડ પણ આપે છે. Stock Group ની મદદથી સહેલાઈથી સ્ટોક અંગેની રીપોર્ટ મેળવી શકાય છે.

દા.ત.,એક કરીયાણાનો વેપારી પોતાની અનુકુળતા માટે તેની પાસે રહેલી વસ્તુઓ સ્ટોક ગ્રુપ સાથે સાચવી શકે છે. જેથી એને જયારે કોઈ ચોક્કસ સ્ટોક ગ્રુપની માહિતી જોવી હોય ત્યારે સરળતાથી જોઈ શકે છે.

અનાજ	**કઠોળ**	**ખાદ્યતેલ**	**ટૂથપેસ્ટ**
ઘઉં	મગ	સિંગતેલ	કોલગેટ
ચોખા	સોયાબીન	કપાસીયાતેલ	પેપ્સોદંત
બાજરી	તુવેરદાળ	પામોલીન	ડાબર
મકાઈ	મગનીદાળ		

❖ **Step: - Creation of Stock Group: -**

Tally માં Stock Group બનાવવા માટે:

→ Gateway Of Tally → Inventory Info. → Stock Groups → Single Stock Group → Create

Stock Items

ધંધામાં જે વસ્તુનું [Item] ખરીદ-વેચાણ થાય છે. તે તમામ વસ્તુ ધંધાની Stock Items ગણાય. **દા.ત.,**

1. કાપડના વેપારી માટે કાપડ એ સ્ટોક આઇટમ છે.
2. કરીયાણાના વેપારી માટે ઘઉં, ચોખા, બાજરી, મગ, તુવેરદાળ, સિંગતેલ, કપાસિયાતેલ, ટૂથપેસ્ટ વગેરે સ્ટોક આઇટમ છે.
3. સ્ટેશનરીના વેપારી માટે નોટબુક, ચોપડા, પેન, પેન્સિલ, ફાઈલ વગેરે સ્ટોક આઇટમ છે.
4. ઈલેક્ટ્રોનિકસ વસ્તુના વેપારી માટે ટીવી, વીસીડી, ડીવીડી, હોમથીયેટર, મોબાઈલ વગેરે સ્ટોક આઇટમ છે.

❖ **Step: - Creation of Stock Item: -**

Tally માં Stock Item બનાવવા માટે:

→ Gateway Of Tally → Inventory Info. → Stock Items → Single Stock Item → Create

Stock Items	Stock Groups	Units of Measure
Pen Drive		
Apple		
Chair		
Sosyo		
Mango		
Tally Book		
Television		
Apple 13		
Petrol		
A4 Papers		
Samsung Fold 2		
Paper Files		
Coco-cola		
Diesel		
Tomato		
Keyboard		
Internet Cable		
Cello Pen		
Potato		

Example: - 1

1. સ્વસ્તિક ફર્નીચર માર્ત માંથી ખુરશી ૧૫ નંગ ₹.૧૫૦ ભાવે ટેબલ ૨૦ નંગ ₹.૮૦૦ ભાવે ત્રિપોઈ ૧૫ નંગ ₹.૨૦૦ ભાવે ખરીદી.
2. જમના ફર્નીચર માર્ત ને ખુરશી ૧૦ નંગ ₹.૨૩૦ ભાવે, ટેબલ ૧૫ નંગ ₹.૮૦૦ ભાવે, ત્રિપોઈ ૬ નંગ ₹.3૨૫ ભાવે વેચ્યા.
3. જય કલાસીસ ખુરશી ૨૦ નંગ ₹.૨૩૦ ભાવે, ટેબલ ૧૫ નંગ ₹.૮૦૦ ભાવે રોકડે વેચ્યા.
4. જમના ફર્નીચરમાંથી ખુરશી ૫ નંગ, ટેબલ ૪ નંગ, ત્રિપોઈ 2 નંગ પરત કર્યો જે સ્વસ્તિક ફર્નીચર માર્ત ને મોકલ્યા.
5. સપના ફર્નીચર માર્ત ને ખુરશી ૧૦ નંગ ₹.૧૫૦ ભાવે, ટેબલ ૧૦ નંગ ₹.૪૦૦ ભાવે, ત્રિપોઈ ૧૦ નંગ ₹.૪૦૦ ભાવે મોકલવાનો ઓર્ડર આપ્યો.

Voucher Entry with VAT

Introduction of VAT: -

Value Added Tax એ ભારત સરકારે Sales tax ના વિકલ્પિત તરીકે અમલમાં મુકેલું Tax Structure છે. VAT એ Sales Tax ની સરખામણી ખુબ જ પારદર્શક અને સરળ છે. જે સરકાર, કંપની તથા ગ્રાહક માટે ફાયદાકારક છે. VAT લગભગ 500 કેટેગરીની વસ્તુઓ ઉપર લાગુ પડે છે. જેમાં નીચે મુજબ નિર્ધારિત છે. VAT @ 1%, 4%, 12.5%, 13%, 16%, 20%, 21%, 23%, 24%, 26%, 30%, 38%, 60% વગેરે.

Note: - ગુજરાતમાં 1-4-2008 થી Additional Tax અમલમાં આવેલ છે. VAT 4% સાથે 1% અને 12.5% સાથે 2.5% Additional Tax લાગુ પડે છે.

કંપનીમાં VAT નો અમલ કરવા માટે:

1. સો પ્રથમ કંપની Creation સમયે Statutory Compliance for માં India અને State માં Gujarat Select કરવું.
2. હવે, F11: Features માં Company Features માંથી F3 : Statutory & Taxation પર ક્લિક કરી,
   - Enable Value Added Tax (VAT)? માં Yes
   - Set/Alter VAT Details? માં Yes ટાઇપ કરવું.
3. ત્યારબાદ, F12 Key Press કરી Configuration માં Voucher Entry પર ક્લિક કરવું. જેથી Voucher entry Configuration Screen જોવા મળે છે.

   અહી, Statutory વિભાગમાં,
   - Allow selection of VAT/Tax class during entry? Yes
   - Warm On Mismatch in VAT Rates? Yes
   - Activate ‘E1’ or ‘E2’ Transaction (VAT)? Yes ટાઈપ

Example: - 1

Purchase Transactions:

Meena Trading co. Bill No: 001 Credit Days:30

Date	Item name	Qty.	Rate	VAT	VAT
1-4-2009	MS Office	100	160	4%	12.5%
	Tally 9	50	160	4%	12.5%
	DTP	150	180	4%	12.5%
	CCC	60	100	4%	12.5%

Sales Transactions: -

Tina Trading Co. Bill No: - 300/015 Credit Days: 15

Date	Item name	Qty.	Rate	VAT	VAT
2-6-2009	MS Office	60	200	4%	12.5%
	Tally 9	20	230	4%	12.5%
	DTP	80	200	4%	12.5%
	CCC	40	125	4%	12.5%

Reports- Sales Register

Sales Bill ની એન્ટ્રી કર્યા બાદ તેને જોવા માટે:

Gateway Of Tally → Reports → Display → Account Books → Sales Register

Price List: -

Price List ફેસીલીટીનો ઉપયોગ: -

Tally માં જુદા જુદા Customer માટે Price List બનાવી શકાય છે. તેમાં દરેક levels ના Customer મુજબ તે કેટલી ખરીદી કરે તો તેને કેટલું ડીસ્કાઉન્ટ આપવું તે Set કરી શકાય છે.

Example: - 1

Computer World Publication માટે તેના બે પ્રકારનાં Customers: - Dealers અને Student ને આધારે નીચે દર્શાવેલ માહિતીનો આધાર Price List Set કરો.

Price List			
No.	**Customer Type**	**Book Purchase**	**Discount**
1	Dealers	25 નંગ થી ઓછી.	30%
		25 નંગ કે તેથી વધારે અને 50 થી ઓછી.	35%
		50 નંગ કે તેથીવધારે.	40%
2	Student	5 નંગ થી ઓછી.	5%
		5 નંગ કે તેથી વધારે અને 10 થી ઓછી.	10%
		10 નંગ કે તેથી વધારે.	15%

Opening Stock: -

Item.	Unit	Rate	Amount
MS Office – 2003	500 No.	180 ₹.	90,000 ₹.
Tally	700 No.	200 ₹.	1,40,000 ₹.
DTP	600 No.	150 ₹.	90,000 ₹.

Customer: -

Ledger	**Customer**
R.K. Book Stores	Dealer
Mukesh	Student

Transections: -

- મુકેશ નામનો Student નીચે મુજબની કમ્પુટર બુકની ખરીદી કરે છે.

MS Office 2003	2 No.
Tally	5 No.
D. T. P	14 No.

- R.k. Stores નીચે મુજબ કમ્પુટર બુકની ખરીદી કરે છે.

MS Office 2003	45 No.
Tally	150 No.
D. T. P	120 No.

Answer - કંપનીમાં PRICELIST નો અમલ કરવા માટે:

❖ **Step: -1 - Company Features Set કરવા માટે: -**

→ Gateway of Tally → F11: Features → Inventory → Separate Discount Column on Invoices? – **Yes**
→ Use Multiple Price Levels - **Yes**
જેથી Company Price Level's નું Dialogue Box થશે.એમાં જે Ledgers Create કરવા હોઈ તે ટાઈપ કરી Enter આપો.

Company Price Levels Dealers Student

❖ **Step: - 2 Inventory Creation: -**

→ Gateway of Tally → Inventory Info.

- Units of measure – No. (Numbers)
- Stock Groups – Computer Books (Primary)
- Stock Items – MS-Office 2003, Tally, D.T.P.

❖ **Step 3: - Price List [Levels] Create કરવા માટે: -**

→ Gateway of Tally→Inventory Info.→Price List→Computer Books માં નીચે મુજબ પ્રથમ Dealers અને ત્યારબાદ Student માટે Price List Create કરવું.

→ Price Level: Dealers

- Under Group: Computer Books
- Price Level: Dealers
- Applicable From: 1-4-2021

→ Price Level: Student

- Under Group: Computer Books
- Price Level: Student
- Applicable from: 1-4-2021

❖ **Step 4: - Account Ledgers Create કરવા માટે: -**

→ Gateway of tally→ Account Info→Ledgers→Create

- Sales A/C: Sales Accounts
- R.k Books A/C: Sundry Debtors [Dealers]
- Mukesh A/C: Sundry Debtors [Students]

❖ **Step 5: - Voucher Entry કરવા માટે: -**

→ Gateway of Tally → Accounting Voucher → F8: Sales

- Mukesh નામનો Student નીચે મુજબ કમ્પ્યુટર બુકની ખરીદી કરે છે: -

MS – Office – 2003	2 No.
Tally	5 No.
D.T.P	7 No.

- R.k book stores નીચે મુજબ કમ્પ્યુટર બુકની ખરીદી કરે છે.

MS – Office – 2003	50 No.
Tally	150 No.
D.T.P	20 No.

POS: - Point of Sales

Introduction: -

Pos નું પૂરું નામ Point of Sales છે.

Tally: ERP 9 માં નાના દુકાનદારથી શરૂ કરીને મોટા શોપીંગ મોલ્સ માટે વિવિધ વસ્તુઓના વેચાણ માટે POS ની સુવિધા આપેલી છે. POS એ Cash Registers, Inventory તેમજ Tax Manage કરવા માટે ખુબ જ ઉપયોગી સુવીધા છે. જ્યારે ચુકવણી Multimode Payment માં થાય એટલે કે અમુક ચુકવણી Cheque કે Credit Card થી તેમજ બાકીની ચુકવણી Cash સ્વરૂપે થાય ત્યારે POS માં તેની નોંધ Single Entry થી જ કરી શકાય છે. આ ઉપરાંત, POS Invoice માં Entry દરમ્યાન બીલની રકમ કેટલી થઈ? તેમજ કુલ રોકડ કેટલી આવી? અને ગ્રાહકને કેટલી રકમ પરત કરવાની છે? તે તમામ માહિતી દર્શાવે છે, જેથી વ્યવહારમાં પારદર્શકતા જળવાઈ છે.

❖ **Features of POS Invoicing in Tally. ERP 9: -**

- POS Invoicing એ Simple એ User Friendly છે.
- POS માં ઝડપથી (Quick) Entry કરી શકાય છે, જેથી સમયની સારી બચત થાય છે.
- POS માં ગણતરી સરળતાથી કરી શકાય છે. અને જરૂર પડે Help મેળવી શકાય છે.
- POS માં Inventory Manages અને Barcode Scan Operations ની સુવિધા રહેલી છે.

Example: - 1

Vishal Mega Mart એ વિશાળ રીટેલ સ્ટોર છે. જે જીવન જરૂરી ચીજવસ્તુઓનું વેચાણ કરે છે. તે Payment Credit/Debit Card, Cheque તેમજ Cash સ્વીકારે છે.

Opening Stock: -

No.	Item.	Unit	Rate	VAT
1	Britannia Biscuit	100 Nos	12	4%
2	Tiger Biscuit	200 Nos	04	4%
3	Colgate	150 Nos	44	4%
4	Good morning tea	100 Pkg	135	4%
5	Lux Beautiful Shop	90 Nos	15	4%

➢ Additional VAT 1% on Each Item.

Transections: -

➢ કેતન નામનો વેપારી નીચે મુજબની ખરીદી કરે છે.

No.	Item.	Unit	Rate
1	Britannia Biscuit	20 Nos	12
2	Tiger Biscuit	50 Nos	04
3	Colgate	50 Nos	44
4	Good morning tea	30 Pkg	135
5	Lux Beautiful Shop	10 Nos	15

ગ્રાહક ના બીલની કુલ રકમ = 7182/-

જે પૈકી ગ્રાહકે HDFC ના Master Card દ્વારા ₹.7000 અને બાકીના ₹.182 રોકડ દ્વારા ચૂકવ્યા. આ માટે ગ્રાહકે ₹.200 દુકાનદારને આપ્યા અને તેને પરત લેવાની નીકળતી રકમ ₹.18 થાય છે.

BUDGET

Introduction: -

ભવિષ્યની જરૂરિયાતને અનુલક્ષીને નક્કી કરવામાં આવતી અંદાજીત બાબતને બજેટ કહે છે.

બજેટ ખાસ પ્રકારનો પ્લાન છે, જે ભવિષ્યમાં આવનાર સમય અને નાણાકીય પરિસ્થિતિ સાથે જોડાયેલ છે.

GST WITH TALLY: -

GST Introduction: -

ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ (GST) લાગુ પડવાથી હાલના અપ્રત્યક્ષ કરવેરાઓ (Indirect Taxes) જેવા કે સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ, સર્વિસટેક્સ, વેલ્યુ એડેડ ટેક્સ (VAT), એન્ટ્રી ટેક્સ, મનોરંજન વેરો, લક્ઝરી ટેક્સ વગેરેનું સમીકરણ થઈ ગયું. કેન્દ્ર સરકારે ઓગસ્ટ 2016 માં લોકસભામાં 122 મું બંધારણીય બિલ સર્વાનુંમતે પસાર કરીને GST કાયદો પ્રસરિત કર્યો. હવે એક ભારત એક કર એ વાસ્તવિકતા બની રહેશે.

કેન્દ્ર સરકારે 1 જુલાઈ 2017 થી GST કાયદાનો સમગ્ર દેશમાં અમલ કર્યો છે.

GST ત્રણ ભાગમાં

- SGST - રાજ્ય સરકાર હેઠળ.
- CGST – કેન્દ્ર સરકાર હેઠળ.
- IGST – સંકલિત વેરો. વહેચાયેલ છે:

➢ **SGST – [State GST]: -**

SGST માં VAT, મનોરંજન વેરો, લક્ઝરી ટેક્સ, લોટરી વગેરે પરનો વેરો, રાજ્ય ને લગતા ટેક્સ અને સરચાર્જ તેમજ એન્ટ્રી ટેક્સ આ કાયદામાં મર્જ કરી રાજ્ય ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ (SGST) નામ આપવામાં આવેલ છે.

➢ **CGST – [Central GST]: -**

CGST માં કેન્દ્ર સરકારને મળવાપાત્ર ટેક્સ જેવાં કે, એક્સાઈઝ ડ્યુટી, વધારાની એક્સાઈઝ ડ્યુટી તથા અન્ય કાયદા હેઠળ લાગતી સ્પેશીયલ ડ્યુટી, વધારાની કસ્ટમ ડ્યુટી, સેસ અને સરચાર્જ વગેરે ટેક્સને મર્જ કરી કેન્દ્ર ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ (CGST) નામ આપવામાં આવેલ છે.

➢ **IGST – [Integrated GST]: -**

IGST કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ઉઘરાવવામાં આવશે. IGST માલ અને સેવાઓના આંતર રાજ્યના વ્યવહારો પર લાગુ પડશે એટલે કે રાજ્ય બહાર સપ્લાય કે સેવાઓ આપવામાં આવશે તેના ઉપર લાગું પડશે.

Tally માં GST Enable કરવાની રીત: -

❖ **Step: -1 - Company Features Set કરવા માટે:**

Gateway of Tally → F11: Features → Statutory of Taxation
→ Enable Goods and Service Tax (GST)? - **Yes**
→ Set/ Alter GST Details? - **Yes**

- જેથી, Tax Rate Details ની Screen જોવા મળશે. અહીં, State માં Gujarat, Registration Type માં Regular, GSTIN / UIN નંબરમાં GST Number (24AACFC6657KIZA) ટાઈપ કરવું. Application Form માં 1-July-2021 ટાઈપ કરવું.
- Taxability → Exempt
  → Nil Rated.
  → Taxable.

→ Enable GST Classifications? - **Yes**

❖ **Step: -2 - Configuration Set કરવા માટે: -**

Gateway of Tally → F12: Configuration → Select Valuation Type? - **Yes**

Registration Types: -

GST મુજબ ચાર પ્રકારના Registration Types છે.

- Composition
- Consumer
- Regular
- Unregistered

- **Composition: -**
  ઉચ્ચ વેરાનો વિકલ્પ સ્વીકારનાર વેપારીને Input Tax Credit નો લાભ મળશે નહી.
- **Consumer: -**
  ગ્રાહકો એ GSTIN નંબર મેળવવાની જરૂરી નથી.
- **Regular: -**
  GST ના કાયદા મુજબ કરપાત્ર વસ્તુઓનું વેચાણ કરતાં વેપારીએ GSTIN નંબર મેળવવો જરૂરી છે.
- **Unregistered: -**
  GST ના કાયદા મુજબ કરપાત્ર વસ્તુઓનું વેચાણ ના કરતા હોય અને જેમનું વાર્ષિક ટર્નઓવર 20 લાખથી ઓછું હોય તેમણે GSTIN નંબર મેળવવો જરૂરી નથી.

Update Party GSTIN: -

GST ના અમલ પહેલા અગાઉ બનાવેલા Party ના ખાતામાં GSTIN નંબર એક સાથે Update કરવા આ મુજબના Step અનુસરો: -

→ Gateway of Tally → Display → Statutory Reports → GST → Update Party GSTIN
→ Name of Group → Sundry Creditors
→ Name of Ledger → All Items
તેમાં Regular વેપારીઓનાં GSTIN નંબર ઉમેરો.
આ રીતે Sundry Debtors નો રીપોર્ટ જુઓ આ એનો GSTIN નંબર ઉમેરો.

GST Examples: -

Example 1: - Tax free stock નું ઉદહરણ

Purchase Transaction: -

Navneet Publication

Bill No: - 001/21-22, Credit Days: - 30

DATE	HSN/SAC	ITEM NAME	QUANTITY	RATE
02-01-2021	98539933	MS Office 2010	100	200/-
	74056035	Tally. ERP 9	50	225/-
	77555035	DTP	150	180/-
	98259532	CCC	80	100/-

Sales Transactions: -

Shah Publication

Bill No: - 02/004/21-22, Credit Days: - 25

DATE	HSN/SAC	ITEM NAME	QUANTITY	RATE
22-01-2021	98539933	MS Office 2010	60	230/-
	74056035	Tally. ERP 9	20	250/-
	77555035	DTP	80	200/-
	98259532	CCC	40	120/-

Example 2: - રાજ્ય ની અંદર સપ્લાય (Intra State Supply) નું ઉદાહરણ

Purchase Transaction

Ravi Mobile - Sundry Creditors

Bill No.- 004/21-22 Credit Days: - 30

DATE	HSN/SAC	ITEM NAME	QUANTITY	RATE	RATE
17-01-2021	80911043	Apple, I phone	10	26,499/-	12%
	99253752	Moto G Plus	18	14,995/-	12%
	84014053	Lenovo Vibe K5	15	9,998/-	12%
	98254479	One Plus 7	20	12,490/-	12%

Mobile Phone - GST Rate **12%**

જો માલનું વેચાણ રાજય ની અંદર જ વેચે તો તેની પર 6% CGST ને 6% SGST લાગું પડશે.

❖ **Step: -**

- પ્રથમ Ravi Mobile A/c નું Ledger Create કરવું.
- ત્યારબાદ જરૂરી Units, Stock Groups અને Stock Item Create કરવી.
- દરેક Stock Item માં HSN Code એન્ટર કરવો.
- ત્યારબાદ F9 Payment Voucher માં એન્ટરી કરવી.
- જેમાં CGST 6% અને SGST 6% લેવું.

Sales Transaction

Harsh Communication - Sunday Debtors

Bill No: - 02/050/21-22 Credit Day: -25

DATE	HSN/SAC	ITEM NAME	QUANTITY	RATE	RATE
20-01-2021	80911043	Apple, I phone	1	28,999/-	12%
	99253752	Moto G Plus	3	16,999/-	12%
	84014053	Lenovo Vibe K5	2	12,000/-	12%
	98254479	One Plus 7	5	15,990/-	12%

Example 3: - રાજ્ય ની બહાર સપ્લાય (Inter State Supply) નું ઉદાહરણ

Sales Transaction

My Mobile - Sunday Debtors

Bill No: - 04/055/21-22 Credit Day: -15

DATE	HSN/SAC	ITEM NAME	QUANTITY	RATE	RATE
26-01-2021	80911043	Apple, I phone	2	28,999/-	12%
	99253752	Moto G Plus	4	16,999/-	12%
	84014053	Lenovo Vibe K5	3	12,000/-	12%
	98254479	One Plus 7	6	15,990/-	12%

Extra Example

Example: - 1

1. ₹.50000 નું મકાન, ₹.10000 ની પાઘડી, ₹.30000 રોકડા લાવી ધંધો શરૂ કર્યો.
2. ₹.10000નો માલ વિદ્યા પાસેથી ખરીદ્યો.
3. ₹.5000 નો માલ રૂ 10000 માં વેચ્યો.
4. વધુ મૂડીની જરૂર હોવાથી ₹.50000 રોકડા ધંધામાં લાવ્યા.
5. ₹.20000નો માલ 50% નફો ચઢાવીને વેચ્યો.
6. ₹.5000 પગારના, ₹.10000 વીજળી બીલના ચૂકવ્યા.
7. ₹.20000 ભાડાના મળ્યા.
8. ₹.1000 ધર્માદામાં મળ્યા.
9. 20000નો માલ 75% વેચાણકિમત પર નફો ચઢાવીને વેચ્યો.
10. ₹.5000 ભાડાના ચૂકવ્યા.

Example: - 2

1. Started business with a capital of Rs.50000.
2. Purchased goods of Rs.10000 from Akash.
3. Sold goods of Rs.8000 to Gagan.
4. Took Goods of Rs.200 for personal use.
5. Sold goods of Rs.2000 to Dhara for cash.
6. Purchased furniture of Rs.5000 from Indraprastha furn. Mart.
7. Gagan returned goods of 400.
8. Returned goods of 300 to Akash.
9. Opened an a/c in bank of Nakshatra by depositing cash Rs.1000
10. Withdrew cash from bank for office expense Rs.1500.
11. Paid the insurance premium of Rs.350.
12. Paid Rs.1500 to Chandra for salary.
13. Purchased goods of Rs.8000 from Surya.
14. Paid Rs.200 for telephone expense.
15. Paid Rs.100 for postage and telegram expense.
16. Received commission Rs.700.
17. Bank sent an advice for bank charges Rs.30.

Example: - 3

1. તારક ફર્નીચર માર્તમાંથી ખુરશી ૨૦ નંગ ₹.૧૫૦ ભાવે ટેબલ ૫૦ નંગ ₹.૬૦૦ ના ભાવે ત્રિપોઈ ૧૦ નંગ ₹.૧૮૦ ના ભાવે ખરીદી.
2. ગંગા ફર્નીચર માર્તને ખુરશી ૧૨ નંગ ₹.૨૨૫ ના ભાવે ટેબલ ૧૦ નંગ ₹.૭૫૦ ના ભાવે ત્રિપોઈ ૫ નંગ ₹.૩૦૦ ના ભાવે વેચી.
3. ફસ્ટક્લાસ ફર્નીચર માર્તને ખુરશી નંગ ₹.૨૧૦ ના ભાવે રોકડે થી વેચી.
4. ગંગા ફર્નીચર માર્ત ને ખુરશી ૫, ટેબલ ૨, ત્રિપોઈ ૩ નંગ પરત કર્યા જે તારક ફર્નીચર માર્ત માટે મોકલ્યા.
5. અપના ફર્નીચર માર્ત ને ખુરશી ૧૫ નંગ ₹.૧૮૦ ના ભાવે, ટેબલ ૧૫ નંગ ₹.૩૨૫ ભાવે ત્રિપોઈ ૨૦ નંગ ₹.૧૫૦ ના ભાવે મોકલવાનો ઓર્ડર આપ્યો.
6. કુમાર ફર્નીચર માર્ત ને ખુરશી ૧૦ નંગ ₹.૧૯૫ ના ભાવે ટેબલ ૧૫ નંગ ₹.૬૦૦ ના ભાવે ત્રિપોઈ ૫ નંગ ₹.૧૮૦ ના ભાવે વેચ્યું.
7. માલતી ફર્નીચર માર્ત ખુરશી નંગ ૨ ₹.૩૦૦ ના ભાવે ટેબલ ૫ નંગ ₹.૫૫૦ ના ભાવે ત્રિપોઈ ૪ નંગ ₹.૧૯૫ ના ભાવે રોકડેથી વેચ્યું.

Example: 4 - Assignment of Inventory & Features:

I. Purchase Party: M/s Rajeev Traders **Sales Party: Kota Motor Co.**
Stock Group: General Commodities

Item.	Unit	Rate	Amount
LUX Shop	50 Pcs.	15 /- per Pcs.	750/-
Nirma	70 Pcs.	18 /- per Pcs.	1260/-
Colgate	40 Pcs.	25 /- per Pcs.	1000/-
Mustered Oil	15 Lts.	65 /- per Lts.	975/-
Sugar	150 Kgs.	35 /- per Kgs.	5250/-
Breeze	250 Pcs.	17/- per Pcs.	4250/-

II. Purchase Party: M/s Kamal Auto Industries **Sales Party: Mr. Raj General Store**
Stock Group: Motor Vehicle

Item.	Unit	Rate	Amount
Bajaj Chetak	25 Pcs.	25,000/-	6,25,000/-
Caliber	15 Pcs.	42,000/-	6,30,000/-
Boxer	10 Pcs.	35,000/-	3,50,000/-
Bajaj Lay land	08 Pcs.	30,000/-	2,40,000/-
Kawasaki	20 Pcs.	40,000/-	8,00,000/-

III. Purchase Party: Mr. Raj General Store **Sales Party: M/s Kamal Auto Industries**
Stock Group: Fashion Product

Item.	Unit	Rate	Amount
T-Shirt (Half)	75 Pcs.	45/-	3375/-
T-Shirt (Full)	50 Pcs.	100/-	5000/-
Clinic plus	25 Pcs.	80/-	2000/-
Hair & Care	35 Pcs.	90/-	3150/-
Jeans	25 Pcs.	300/-	7500/-
T-Shirt (Half)	75 Pcs.	45/-	3375/-

IV. Purchase Party: Kota Motor Co. **Sales Party: M/s Rajeev Traders**
Stock Group: Motor Vehicle

Item.	Unit	Rate	Amount
CD- 100 ss	25 Pcs.	39,000/-	9,75,000/-
Splendor	30 Pcs.	42,000/-	12,60,000/-
CBZ	08 Pcs.	55,000/-	4,40,000/-
CD-100	20 pcs	37,000/-	7,40,000/-
Passion	15 pcs	43,000/-	6,45,000/-
Street	10 pcs	35,000/-	3,50,000/-

Example: - 5 Shree Ram Pvt. Ltd ના ચોપડે આમનોધ લખો.

1. ₹.૧૫૦૦૦૦ રોકડા, ₹.૩૫૦૦૦૦ ની દુકાન, ₹.૨૦૦૦૦ ના ટેબલ, ₹.૫૦૦૦ ની ખુરશી, ₹.૧૨૦૦૦ ના કબાડ, ૨૫૦૦૦ નુ કોમ્પ્યુટર, ₹.૮૦૦૦ નુ પ્રીન્ટર અને ₹.૧૫૦૦૦૦ ની મોટરકાર લાવી ધંધો શરૂ ક્યોં.
2. ₹.૨૫૦૦૦ BOBમાં ભરી ખાતું ખોલાવ્યું
3. ₹.૫૦૦૦૦ HDFC બેંકમાં ભરી ખાતું ખોલાવ્યું
4. દુકાનમાં પૂજા કરાવવાના ₹.૫૦૧/- તેમજ નાસ્તાના ₹.૧૨૦૦/- રોકડા ચૂકવ્યા.
5. વલ્લભ ફેશન પાસેથી બિલ નં. ૨૫ થી નીચેનો માલ ખરીધ્યો.
   - **D.NO.501** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૪૫૦/- ના ભાવે,
   - **D.NO.503** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૫૦૦/- ના ભાવે,
   - **D.NO.502** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૪૭૫/- ના ભાવે,
   - **D.NO.504** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૫૨૫/- ના ભાવે
6. સિધ્ધી વિનાયક સાડી ને બિલ નં. ૧૦૧ થી નીચેનો માલ વેચ્યો.
   - **D.NO.501** ની ૮૦ સાડી ₹.૫૫૦/- ના ભાવે,
   - **D.NO.503** ની ૮૫ સાડી ₹.૬૦૦/- ના ભાવે,
   - **D.NO.502** ની ૯૦ સાડી ₹.૫૭૫/- ના ભાવે,
   - **D.NO.504** ની ૯૫ સાડી ₹.૬૨૫/- ના ભાવે
7. ભરતભાઈને પગારના ₹.૫૫૦૦/- અને સુરેશભાઈને પગારના ₹.૬૫૦૦/- રોકડા ચૂકવ્યા.
8. L & T Co. ના ૧૦૦ શેર ₹.૨૫૦/- ના ભાવે ખરીધ્યા.
9. વલ્લભ ફેશન પાસેથી બિલ નં. ૩૫ થી નીચેના માલ ખરીધ્યા.
   - **D.NO.601** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૫૨૫/- ના ભાવે,
   - **D.NO.603** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૫૭૫/- ના ભાવે,
   - **D.NO.602** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૫૫૦/- ના ભાવે,
   - **D.NO.604** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૬૦૦/- ના ભાવે
10. સિધ્ધી વિનાયક સાડીને બિલ નં. ૧૦૨થી નીચેનો માલ વેચ્યો.
    - **D.NO.601** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૬૫૦/- ના ભાવે,
    - **D.NO.603** ની ૯૫ સાડી ₹.૭૦૦/- ના ભાવે,
    - **D.NO.602** ની ૯૦ સાડી ₹.૬૭૫/- ના ભાવે,
    - **D.NO.604** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૭૨૫/- ના ભાવે.
11. દુકાનમાંથી D.NO.603 ની ૫ સાડી ચોરાય ગઈ.
12. D.NO.501 ની ૨ સાડી અને D.NO.502 ની ૨ સાડી માલિક પોતાના ઘરે લઈ ગયા.
13. જાહેરાત ખર્ચના ₹.૧૫૦૦/- અને વીમા પિંમીયમના ₹.૨૫૦૦/- HDFC બેંકના ચેક દ્વારા ચૂકવ્યા
14. સિધ્ધી વિનાયક સાડી પાસેથી બિલ નં. ૧૦૧ નો ચેક મળયો જે HDFC બેંકમાં ભર્યો.
15. વલ્લભ ફેશનને બિલ નં. ૨૫ નો HDFC બેંક ચેક લખી આપ્યો.
16. L & T Co. ના ૧૦૦ શેર ₹.૨૫૦/- ના ભાવે ખરીધ્યા.
17. વલ્લભ ફેશન પાસેથી બિલ નં. ૪૫ થી નીચેના માલ ખરીધ્યો.
    - **D.NO.701** ની ૧૦૦ સાડી૫૫૦/- ના ભાવે,
    - **D.NO.703** ની ૧૦૦ સાડી ૬૦૦/- ના ભાવે,
    - **D.NO.702** ની ૧૦૦ સાડી ૫૭૦/- ના ભાવે,
    - **D.NO.704** ની ૧૦૦ સાડી ૬૩૦/- ના ભાવે
18. સિધ્ધી વિનાયક સાડી ને બિલ નં. ૧૦૩ થી નીચેનો માલ વેચ્યો.
    - **D.NO.701** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૭૫૦/- ના ભાવે,
    - **D.NO.703** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૮૦૦/- ના ભાવે,
    - **D.NO.702** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૭૭૦/- ના ભાવે,
    - **D.NO.704** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૮૩૦/- ના ભાવે
19. ઓફીસના ટેલીફોન બીલના ₹.૧૨૫૦/- અને ઘરના ટેલીફોન બીલના ₹.૭૫૦/-રોકડેથી ચૂકવ્યા
20. વલ્લભ ફેશન પાસેથી બિલ નં ૫૦ થી નીચેના માલ ખરીધ્યો
    - **D NO.801** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૫૦૦/- ના ભાવે,
    - **D.NO.803** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૭૦૦/- ના ભાવે,
    - **D.NO.802** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૬૦૦/- ના ભાવે,
    - **D.NO.804** ની ૧૦૦ સાડી ₹.૮૦૦/- ના ભાવે.

21. સિધ્ધી વિનાયક સદીને બિલ નં. ૧૦૪થી નીચેના માલ વેચ્યો.
- **D.NO.801** ની ૯૦ સાડી ૬૦૦/- ના ભાવે,
- **D.NO.803** ની ૯૦ સાડી ૮૦૦/- ના ભાવે,
- **D.NO.802** ની ૯૦ સાડી ૭૦૦/- ના ભાવે,
- **D.NO.804** ની ૯૦ સાડી ૯૦૦/- ના ભાવે.

22. સિધ્ધી વિનાયક સાડી પાસેથી બિલ નં. ૧૦૨ નો ચેક મળ્યો જે BOB માં ભર્યો.
23. L & T Co. ના શેર પર શેરદીઠ ₹.૨૫/- ડીવિડન્ડનો ચેક મળ્યો જે BOBમા ભર્યો.
24. વલ્લભ ફેશનને બિલ નં. ૩૫ નો BOBનો ચેક લખી આપ્યો.
25. વરસાદના કારણે D.NO.801, D.NO.802, D.NO.803, અને D.NO.804 ની બધી સાડી પલળી ગઈ જે વેચતા અધ્ધા નાણા રોકડા મળયા.
26. BOBમાંથી ₹.૫૦૦૦/-HDFC બેંકમાં ટ્રાન્સફર કર્યા.
27. HDFC બેંકે ₹.૨૫૦/- બેન્કવ્યાજના જમા કર્યા.
28. BOB ચેકબૂકના ₹.૩૦૦/- વસુલ કર્યા.

Example: - 6 Divya Footwear ના ચોપડે આમનોધ લખો

1. ₹.૯૫૦૦૦ રોકડા, ₹.૧૫૦૦૦૦ ની ભાડાપટ્ટાની જમીન, ₹.૩૫૦૦૦ નુ ફર્નીચર લાવી ધંધો શરૂ કર્યો.
2. ₹.૨૫૦૦૦ ઇન્ડિયન બેંકમાં ભરી ખાતું ખોલાવ્યું.
3. Vesu Footwear પાસેથી બિલ નં. ૩૨૧ થી નીચેના માલ ખરીધ્યો.
- 6 **No. Woodland Shoes** ૫૦ જોડી ૧૪૫૦/- ના ભાવે,
- 8 **No. Woodland Shoes** ૪૦ જોડી ૧૫૦૦/- ના ભાવે,
- **7 No. Woodland Shoes** ૫૦ જોડી ૧૫૦૦/- ના ભાવે,
- 9 **No. Woodland Shoes** ૪૦ જોડી ૧૪૫૦/- ના ભાવે.

4. Pal Footwear ને બિલ નં. ૫૧ થી નીચેના માલ વેચ્યો.
- **6 No. Woodland Shoes** ૫૦ જોડી ૧૭૫૦/ ના ભાવે,
- **8 No. Woodland Shoes** ૪૦ જોડી ૧૮૦૦/ ના ભાવે,
- **7 No. Woodland Shoes** ૫૦ જોડી ૧૮૦૦/- ના ભાવે,
- 9 **No. Woodland shoes** ૩૫ જોડી ૧૭૫૦/- ના ભાવે.

5. વકીલ ફી ના ₹.૨૫૦૦/- તેમજ કાયદાકીય ખર્ચના ₹.૧૨૦૦/- રોકડા ચૂકવ્યા.
6. Varachha footwear પાસેથી બિલ નં. ૪૫ થી નીચેના માલ ખરીધ્યો.
- **6 No. Liberty Shoes** ૫૦ જોડી ૧૧૦૦/ ના ભાવે,
- **8 No. Liberty Shoes** ૫૦ જોડી ૧૧૦૦/ ના ભાવે,
- **7 No. Liberty Shoes** ૫૦ જોડી ૧૧૫૦/- ના ભાવે,
- **9 No. Liberty shoes** ૫૦ જોડી ૧૧૫૦/- ના ભાવે.

7. Pal Footwear ને બિલ નં. ૫૨ થી નીચેના માલ વેચ્યો.
- **6 No. Liberty shoes** ૨૫ જોડી ૧૪૦૦/- ના ભાવે,
- **8 No. Liberty Shoes** ૨૫ જોડી ૧૪૦૦/ ના ભાવે,
- **7 No. Liberty Shoes** ૨૫ જોડી ૧૪૫૦/- ના ભાવે,
- **9 No. Liberty hoes** ૨૫ જોડી ૧૪૫૦/- ના ભાવે.

8. Parmar Footwear ને બિલ નં. ૫૩ થી નીચેના માલ વેચ્યો.
- **6 No. Liberty Shoes** ૨૫ જોડી ૧૩૫૦/- ના ભાવે,
- **8 No. Liberty Shoes** ૨૫ જોડી ૧૩૫૦/ ના ભાવે,
- **7 No. Liberty Shoes** ૨૫ જોડી ૧૪૦૦/- ના ભાવે.
- **9 No. Liberty Shoes** ૨૫ જોડી ૧૪૦૦/- ના ભાવે.

9. બોક્ષ બનાવવાના ₹.૫૦૦/- અને બેગના ₹.૬૦૦/- રોકડા ચૂકવ્યા.
10. શકીલભાઈને મજુરીના ₹.૪૫૦૦/- રોકડા ચૂકવ્યા.
11. Vesu Footwear પાસેથી બિલ નં. ૩૫૨ થી નીચેનો માલ ખરીધ્યો.
- **6 No. Bata shoes** ૨૫ જોડી ૫૫૦/ ના ભાવે,
- **8 No. Bata Shoes** ૩૦ જોડી ૬૦૦/ ના ભાવે,
- **7 No. Bata Shoes** ૨૫ જોડી ૫૫૦/- ના ભાવે,
- **9 No. Bata Shoes** ૧૫ જોડી ૬૦૦/- ના ભાવે.

12. Pal Footwear ને બિલ નં. ૫૪ થી નીચેનો માલ વેચ્યો.

- **6 No. Bata shoes** ૧૫ જોડી ૭૦૦/ ના ભાવે,
- **7 No. Bata Shoes** ૧૫ જોડી ૭૦૦/- ના ભાવે,
- **8 No. Bata Shoes** ૧૫ જોડી ૭૫૦/ ના ભાવે,
- **9 No. Bata Shoes** ૧૫ જોડી ૭૫૦/- ના ભાવે,

13. Parmar Footwear ને બિલ નં. ૫૫ થી નીચેનો માલ વેચ્યો.

- **6 No. Bata Shoes** ૧૦ જોડી ૭૨૫/ ના ભાવે,
- **7 No. Bata Shoes** ૧૦ જોડી ૭૨૫ ના ભાવે,
- **8 No. Bata Shoes** ૧૦ જોડી ૭૨૫/ ના ભાવે,
- **9 No. Bata Shoes** ૧૦ જોડી ૭૨૫/- ના ભાવે.

14. રમેશભાઈને પગારના ₹.૬૫૦૦/- રોકડા ચૂકવ્યા.

15. ભાડાના ₹.૬૫૦૦/- રોકડા ચૂકવ્યા.

16. દુકાનમાં આગ લાગવાથી **8 No. Bata Shoes** ૫ જોડી અને **9 No. Bata Shoes** ૫ જોડી બળી ગયા.

17. Pal Footwear પાસેથી બિલ નં. ૫૧ નો ચેક મળ્યો.

18. Vesu Footwear ને બિલ નં. ૩૨૧ નો ચેક લખી આપ્યો.

19. પુત્રી બીમારીનુ હોસ્પીટલનુ બિલ ₹.૫૦૦૦/- ચેકથી ચુકવ્યું.

20. Parmar Footwear પાસેથી **6 No. Bata Shoes** ૫ જોડી અને **7 No. Bata Shoes** ૫ જોડી પરત મળ્યા જે આપણે Vesu Footwear ને મોકલી આપ્યા.

21. Parmar Footwear પાસેથી બિલ નં. ૫૫ નો બાકીની રકમનો ચેક મળ્યો.

22. Vesu Footwear ને બિલ નં. ૩૫૨ ની સામે ₹.૧૫૦૦૦/- નો ચેક લખી આપ્યો.

23. Parmar Footwear પાસેથી મળેલો ચેક રીટર્ન થયો તેમજ બેન્કે ચેક રીટર્ન ચાર્જના ₹.૭૦/- વસુલ કર્યા.

24. Vesu Footwear ને આપેલો ચેક બેન્કે રીટર્ન કર્યો.

25. Parmar Footwear પાસેથી રીટર્ન ચેકની સામે રોકડા મળ્યા તેમજ Vesu Footwear ને ₹.૧૫૦૦૦/- રોકડા ચુકવ્યા.

IT Academy Net-X IT & Multimedia Institute

Example: - 7

Shashikant Brothers & Co.'s Price List			
No.	**Customer Type**	**Item Purchase**	**Discount**
1	Dealers	1000 કિલો ગ્રામ થી ઓછી	60%
		1000 કિલો ગ્રામ અને 5000 કિલો ગ્રામ થી ઓછી.	65%
		5000 કિલો ગ્રામ કે તેથી વધારે.	70%
2	Special Wholesaler	300 કિલો ગ્રામ થી ઓછી	50%
		300 કિલો ગ્રામ અને 500 કિલો ગ્રામ થી ઓછી.	54%
		500 કિલો ગ્રામ કે તેથી વધારે.	58%
3	Wholesaler	300 કિલો ગ્રામ થી ઓછી	50%
		300 કિલો ગ્રામ અને 500 કિલો ગ્રામ થી ઓછી.	52%
		500 કિલો ગ્રામ કે તેથી વધારે.	56%
4	Special Retailer	60 કિલો ગ્રામ થી ઓછી	30%
		60 કિલો ગ્રામ અને 100 કિલો ગ્રામ થી ઓછી.	35%
		100 કિલો ગ્રામ કે તેથી વધારે.	40%
5	Retailer	60 કિલો ગ્રામ થી ઓછી	28%
		60 કિલો ગ્રામ અને 100 કિલો ગ્રામ થી ઓછી.	32%
		100 કિલો ગ્રામ કે તેથી વધારે.	36%
6	Customer	03 કિલો ગ્રામ થી ઓછી	5%
		03 કિલો ગ્રામ અને 07 કિલો ગ્રામ થી ઓછી.	10%
		07 કિલો ગ્રામ કે તેથી વધારે.	15%

Opening Stock: -

Item.	**Unit**	**Rate**	**Amount**
Rice	18000 Kgs.	35/-	6,30,000/-
Corn	17000 Kgs.	67/-	10,72,000/-
Oil	16000 Kgs.	60/-	9,60,000/-
Rajma	12000 Kgs.	70/-	8,40,000/-
Barkat Rice	13000 Kgs.	60/-	7,80,000/-
Soya Bean	14000 Kgs.	25/-	3,50,000/-
Sugar	15000 Kgs.	36/-	5,40,000/-
Wheat	25000 Kgs.	20/-	5,00,000/-

Sales Transections: -

Item.	Ekta Ltd.	Pooja Kariyana Stores	Keps Corner
	Dealers	Retailer	Special Retailer
Rice	8,000 Kgs.	080 Kgs.	090 Kgs.
Corn	10,000 Kgs.	080 Kgs.	070 Kgs.
Oil	2,500 Kgs.	120 Kgs.	100 Kgs.
Rajma	900 Kgs.	050 Kgs.	100 Kgs.
Barkat Rice	950 Kgs.	050 Kgs.	120 Kgs.
Soya Bean	4500 Kgs.	060 Kgs.	050 Kgs.
Sugar	7000 Kgs.	150 Kgs.	180 Kgs.
Wheat	12,000 Kgs.	200 Kgs.	090 Kgs.

Item.	Ganesh General Store	Rajkamal Bakery	Jalaram & Sons.	The Marvadi Shop
	Special Wholesaler	Wholesaler	Customer	Wholesaler
Rice	500 Kgs.	Null	10 Kgs.	500 Kgs.
Corn	200 Kgs.	Null	01 Kgs.	Null
Oil	600 Kgs.	700 Kgs.	20 Kgs.	600 Kgs.
Rajma	350 Kgs.	Null	05 Kgs.	300 Kgs.
Barkat Rice	120 Kgs.	Null	02 Kgs.	250 Kgs.
Soya Bean	Null	250 Kgs.	02 Kgs.	250 Kgs.
Sugar	300 Kgs.	800 Kgs.	15 Kgs.	700 Kgs.
Wheat	500 Kgs.	900 Kgs.	25 Kgs.	800 Kgs.

IT Academy
Net-X
IT & Multimedia Institute

Example: - 8

No	Product	Dealer			Wholesaler			Retailer			Customer		
		Qty	Rate	Dis.	Qty	Rate	Dis.	Qty	Rate	Dis.	Qty	Rate	Dis.
1	HP	<500	30000	30%	<200	30000	25%	<50	30000	18%	<2	30000	10%
		500 - 1000	30000	35%	200 - 500	30000	28%	50 - 100	30000	22%	2 - 5	30000	15%
		>1000	30000	40%	>500	30000	30%	>100	30000	25%	>5	30000	20%
2	Lenovo	<400	45000	30%	<200	45000	25%	<40	45000	18%	<2	45000	10%
		400 - 500	45000	35%	200 - 400	45000	28%	40 - 50	45000	22%	2 - 4	45000	15%
		>500	45000	40%	>400	45000	30%	>50	45000	25%	>4	45000	20%
3	Dell	<450	56000	30%	<200	56000	25%	<45	56000	18%	<2	56000	10%
		450 - 600	56000	35%	200 - 600	56000	28%	45 - 60	56000	22%	2 - 6	56000	15%
		>600	56000	40%	>600	56000	30%	>60	56000	25%	>6	56000	20%
4	Asus	<250	70000	30%	<100	70000	25%	<25	70000	18%	<2	70000	10%
		250 - 300	70000	35%	100 - 250	70000	28%	25 - 30	70000	22%	2 - 5	70000	15%
		>300	70000	40%	>250	70000	30%	>30	70000	25%	>5	70000	20%
5	Msi	<350	85000	30%	<100	85000	25%	<35	85000	18%	<2	85000	10%
		350 - 500	85000	35%	100 - 200	85000	28%	35 - 50	85000	22%	2 - 4	85000	15%
		>500	85000	40%	>200	85000	30%	>50	85000	25%	>4	85000	20%
6	Apple	<200	120000	30%	<50	120000	25%	<20	120000	18%	<2	120000	10%
		>200	120000	40%	>50	120000	30%	>20	120000	25%	>2	120000	20%

Product	Qty	Rate	Total
HP	1500	30000	45000000
Lenovo	1200	45000	54000000
Dell	800	56000	44800000
Asus	500	70000	35000000
Msi	550	85000	46750000
Apple	250	120000	30000000

Customer Levels	**Customer Types**	**VAT**
GJ 05 Infotech	Dealer	12.50%
I Cloud Store	Wholesaler	18%
Chroma Ltd	Retailer	22.50%
R.K. Ltd	Customer	26%

Product	GJ 05 Infotech	I Cloud Store	Chroma Ltd	R.K. Ltd
HP	250	280	45	3
Lenovo	430	150	55	1
Dell	150	250	28	Null
Asus	280	150	22	5
Msi	200	50	Null	Null
Apple	220	25	12	4
Total				
Gift Voucher				
Card				
Cheque				
Cash				

Example: - 9

LIST OF STOCK ITEMS							
GROUPS	**NAME OF ITEMS**	**HSN**	**GST%**	**UNIT**	**QTY.**	**RATE**	**VALUE**
Accessories							
Cabinet							
	Cabinet	A1234	12%	Nos.	2	4500	9000
CD Drive							
	CD Drive	A1234	12%	Nos.	3	600	1800
	DVD Drive	A1234	12%	Nos.	4	1000	4000
Keyboard							
	Logitech Keyboard	A1234	5%	Nos.	5	1500	7500
	iball Keyboard	A1234	5%	Nos.	2	700	1400
MotherBoard							
	Asus MotherBoard	A1234	18%	Nos.	2	5500	11000
	Intel MotherBoard	A1234	18%	Nos.	1	12600	12600
Mouse							
	iball Mouse	A1234	5%	Nos.	3	400	1200
	Logitech Mouse	A1234	5%	Nos.	3	500	1500
Processor							
	Intel Processor	A1234	18%	Nos.	4	4500	18000
	AMD Athlon™X2 Dual core	A1234	18%	Nos.	2	6500	13000
	Intel Celeron E1200 Dual core	A1234	18%	Nos.	2	2000	4000
RAM							
	512 MB RAM	RA123	12%	Nos.	3	2000	6000
	1 GB RAM	RA123	12%	Nos.	2	2000	4000
	2 GB RAM	RA123	12%	Nos.	2	2500	5000
	4 GB RAM	RA123	12%	Nos.	5	1500	7500
	8 GB RAM	RA123	12%	Nos.	2	3200	6400
Webcam & Others							
	ADCOM Webcam	WO123	5%	Nos.	4	400	1600
	Logitech Webcam	WO123	5%	Nos.	4	1400	5600
	Carry Case (Laptop)	WO123	5%	Nos.	1	900	900
	Microsoft Office 2003	WO123	5%	Nos.	1	900	900
	Speakers	WO123	5%	Nos.	2	800	1600
	TV Tuner	WO123	5%	Nos.	2	1000	2000

IT Academy Net-X IT & Multimedia Institute

Example: - 10

Purchase GST Invoice							
Bills No	**Party Name**	**Group**	**Item Name**	**GST Rate**	**Quantity**	**Rate**	**Remarks**
1	Raj Computer State: GJ	Computer Parts	Mouse	18%	10 Pcs	75 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Keyboard	18%	10 Pcs	150 Rs	
			USB Hub	18%	15 Pcs	25 Rs	
			Monitor	18%	8 Pcs	4500 Rs	
2	Sharma Pvt Ltd State: GJ	Edible Items	Sugar	5%	50.500 Kg	40 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Oil	5%	80 Ltr	90 Rs	
			Rice	5%	12.800 Kg	45 Rs	
			Namkeen	5%	5 Kg	90 Rs	
3	XYZ Electronics State: GJ	Stationary	Fan	18%	65 Pcs	120 Rs	CGST 50% SGST 50%
			LED Bulb	18%	70 Pcs	85 Rs	
			Table Fan	18%	14 Pcs	250 Rs	
			Cooler	18%	5 Pcs	2500 Rs	
4	Jain Stationary State: GJ	Stationary	Note Book	18%	100 Pcs	25 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Pencils	12%	150 Pkt	4 Rs	
			Writing Pads	18%	20 Box	25 Rs	
			Markers	12%	25 Pcs	30 Rs	
5	Bansal Pvt Ltd State: GJ	Computer Parts	Wireless	18%	18 Pcs	75 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Switch	18%	100 Pcs	150 Rs	
			Logitech Mouse	18%	15 Pcs	250 Rs	
			Wireless Keyboard	18%	15 Pcs	350 Rs	
6	Sharma Pvt Ltd State: GJ	Edible Items	Sugar	5%	30.500 Kg	40 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Oil	5%	20 Ltr	90 Rs	
			Rice	5%	10.500 Kg	45 Rs	
			Namkeen	5%	10 Kg	90 Rs	
7	Microsoft Corporation State: Delhi	Software	Windows XP	18%	100 CD	1200 Rs	IGST 100%
			Windows 7	18%	120 CD	1200 Rs	
			Windows 10	18%	110 CD	1400 Rs	
			Windows 11	18%	120 CD	1400 Rs	
			Office Software	18%	200 CD	1000 Rs	
8	Rakshit Kirana State: GJ	Edible Items	Coffee	5%	500 Gm	150 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Salt	0%	22.900 Kg	15 Rs	
			Jeera	5%	500 Gm	120 Rs	
			Red Chilli	5%	10.500 Kg	80 Rs	
9	Sonu Mobile State: GJ	Mobile Phone	Oppo	12%	6 Box	12000 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Intex	12%	8 Box	9000 Rs	
			Asus	12%	7 Box	11000 Rs	
			Lenovo	12%	3 Box	12000 Rs	
			Oneplus	12%	4 Box	21000 Rs	

Bills No	Party Name	Group	Item Name	GST Rate	Quantity	Rate	Remarks
10	Royal Computer State: GJ	Computer Parts	USB Hub	18%	12 Pcs	25 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Wire	18%	10 Box	42 Rs	
			Monitor	18%	12 Pcs	1400 Rs	
			C.P.U.	18%	12 Pcs	3000 Rs	
			Hard Disk	18%	10 Pcs	2500 Rs	
11	Big Computer State: GJ	Computer Parts	Mouse	18%	10 Pcs	75 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Keyboard	18%	10 Pcs	150 Rs	
			USB Hub	18%	15 Pcs	25 Rs	
			Monitor	18%	8 Pcs	4500 Rs	
12	Al-Haider Pvt Ltd State: MH	Computer Parts	Wireless	18%	18 Pcs	75 Rs	IGST 100%
			Switch	18%	100 Pcs	150 Rs	
			Logitech Mouse	18%	15 Pcs	250 Rs	
			Wireless Keyboard	18%	15 Pcs	350 Rs	
13	Rajasthan Store State: RJ	Stationary	Notebook	18%	100 Pcs	25 Rs	IGST 100%
			Pencils	12%	150 Pkt	4 Rs	
			Writing Pads	18%	20 Box	25 Rs	
			Markers	12%	25 Pcs	30 Rs	
14	Rakshit Kirana State: GJ	Edible Items	Coffee	5%	500 Gm	150 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Biscuit	5%	45 Pcs	10 Rs	
			Jeera	5%	500 Gm	120 Rs	
			Sugar	5%	10.500 Kg	80 Rs	
15	Microsoft Corporation State: Delhi	Software	Windows XP	18%	100 CD	1200 Rs	IGST 100%
			Windows 7	18%	120 CD	1200 Rs	
			Windows 10	18%	110 CD	1400 Rs	
			Windows 11	18%	120 CD	1400 Rs	
			Office Software	18%	200 CD	1000 Rs	
16	Arshi Provision State: GJ	Edible Items	Sugar	5%	50.500 Kg	40 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Oil	5%	80 Ltr	90 Rs	
			Rice	5%	12.800 Kg	45 Rs	
			Namkeen	5%	5 Kg	90 Rs	
17	A to Z Computer State: GJ	Computer Parts	Soli State Drive	18%	25 Pcs	2500 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Optical Drive	18%	20 Pcs	150 Rs	
			SMPS	18%	10 Pcs	550 Rs	
			Video Card	18%	30 Pcs	120 Rs	
			Wireless Card	18%	15 Pcs	120 Rs	
18	Singh Provision Store State: GJ	Edible Items	Sugar	5%	30.500 Kg	40 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Oil	5%	20 Ltr	90 Rs	
			Rice	5%	10.500 Kg	45 Rs	
			Namkeen	5%	10 Kg	90 Rs	

Bills No	Party Name	Group	Item Name	GST Rate	Quantity	Rate	Remarks
19	Vinod Electronics State: GJ	Electrical Items	Fan	18%	65 Pcs	120 Rs	CGST 50% SGST 50%
			LED Bulb	18%	70 Pcs	85 Rs	
			Table Fan	18%	14 Pcs	250 Rs	
			Cooler	18%	25 Pcs	2500 Rs	
20	Delhi Cosmetic Store State: Delhi	Cosmetic Item	Perfume	28%	65 Pcs	120 Rs	IGST 100%
			Lipstick	28%	70 Pcs	85 Rs	
			Body Spray	28%	14 Pcs	250 Rs	
			Nail Polish	28%	25 Pcs	25 Rs	
21	Horvath Construction State: UP	Tools	Brick Hammer	12%	10 Pcs	135 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Chisel	12%	70 Pcs	75 Rs	
			Hand Dill Machine	12%	2 Pcs	1500 Rs	
			Wire Brush	12%	10 Pcs	35 Rs	
22	Arshi Provision Store State: GJ	Edible Items	Sugar	5%	50.500 Kg	40 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Oil	5%	80 Ltr	90 Rs	
			Rice	5%	12.800 Kg	45 Rs	
			Namkeen	5%	5 Kg	90 Rs	
23	Fashion Cloths House State: GJ	Cloths	Jacket	12%	4 Pcs	2599 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Jeans	12%	8 Pcs	850 Rs	
			Truck Suit	12%	2 Pcs	2500 Rs	
			T-Shirt	12%	8 Pcs	450 Rs	
24	A to Z Computer State: GJ	Computer Parts	Soli State Drive	18%	25 Pcs	2500 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Optical Drive	18%	20 Pcs	150 Rs	
			SMPS	18%	10 Pcs	550 Rs	
			Video Card	18%	30 Pcs	120 Rs	
			Wireless Card	18%	15 Pcs	120 Rs	
25	Dennis Dell Computer State: GJ	Computer Parts	Monitor	18%	8 Pcs	4500 Rs	CGST 50% SGST 50%
			Keyboard	18%	10 Pcs	150 Rs	
			USB Hub	18%	15 Pcs	25 Rs	
			Monitor	18%	8 Pcs	4500 Rs	

Purchase Return		
Dennis Dell Computer	USB	5 Pcs
	Hard Disk	3 Pcs
Delhi Cosmetic Store	Perfume	5 Pcs

Sales GST Invoice

Bills No	Party Name	Item Name	GST Rate	Quantity	Rate	Remarks
1	Raghu Raj State: GJ	Mouse	18%	8 Pcs	85 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Keyboard	18%	10 Pcs	190 Rs	
		USB Hub	18%	12 Pcs	30 Rs	
		Monitor	18%	7 Pcs	5000 Rs	
2	Raju Shopkeeper State: GJ	Sugar	5%	40.500 Kg	50 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Oil	5%	80 Ltr	90 Rs	
		Rice	5%	12.800 Kg	45 Rs	
		Namkeen	5%	5 Kg	90 Rs	
3	Jony Store State: GJ	Fan	18%	60 Pcs	145 Rs	CGST 50% SGST 50%
		LED Bulb	18%	70 Pcs	95 Rs	
		Table Fan	18%	12 Pcs	450 Rs	
		Cooler	18%	4 Pcs	3000 Rs	
4	Gupta Shop State: GJ	Note Book	18%	90 Pcs	30 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Pencils	12%	150 Pkt	6 Rs	
		Writing Pads	18%	20 Box	30 Rs	
		Markers	12%	25 Pcs	40 Rs	
5	Salman Corner State: GJ	Wireless	18%	18 Pcs	85 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Switch	18%	100 Pcs	190 Rs	
		Logitech Mouse	18%	15 Pcs	300 Rs	
		Wireless Keyboard	18%	15 Pcs	350 Rs	
6	Raju Shopkeeper State: GJ	Sugar	5%	25.500 Kg	50 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Oil	5%	20 Ltr	100 Rs	
		Rice	5%	10.500 Kg	50 Rs	
		Namkeen	5%	10 Kg	100 Rs	
7	Need Computer State: GJ	Windows XP	18%	100 CD	1400 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Windows 7	18%	120 CD	1500 Rs	
		Windows 10	18%	110 CD	1500 Rs	
		Windows 11	18%	120 CD	1700 Rs	
		Office Software	18%	200 CD	1000 Rs	
8	Jeevan Kirana State: GJ	Coffee	5%	500 Gm	180 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Salt	0%	22.900 Kg	20 Rs	
		Jeera	5%	500 Gm	140 Rs	
		Red Chilli	5%	10.500 Kg	100 Rs	
9	Tapu Mobile State: GJ	Oppo	12%	6 Box	13000 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Intex	12%	8 Box	9500 Rs	
		Asus	12%	7 Box	12000 Rs	
		Lenovo	12%	3 Box	14000 Rs	
		Oneplus	12%	4 Box	24000 Rs	

IT Academy NeX IT & Multimedia Institute

Bills No	Party Name	Item Name	GST Rate	Quantity	Rate	Remarks
10	Neev Computer State: GJ	USB Hub	18%	12 Pcs	30 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Wire	18%	10 Box	45 Rs	
		Monitor	18%	12 Pcs	1500 Rs	
		C.P.U.	18%	12 Pcs	4000 Rs	
		Hard Disk	18%	10 Pcs	3000 Rs	
11	Neev Computer State: GJ	Mouse	18%	10 Pcs	85 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Keyboard	18%	10 Pcs	170 Rs	
		USB Hub	18%	15 Pcs	30 Rs	
		Monitor	18%	8 Pcs	5000 Rs	
12	A to Z Shop State: RJ	Wireless	18%	18 Pcs	90 Rs	IGST 100%
		Switch	18%	100 Pcs	160 Rs	
		Logitech Mouse	18%	15 Pcs	300 Rs	
		Wireless Keyboard	18%	15 Pcs	400 Rs	
13	Gupta Shop State: RJ	Notebook	18%	100 Pcs	30 Rs	IGST 100%
		Pencils	12%	150 Pkt	5 Rs	
		Writing Pads	18%	20 Box	30 Rs	
		Markers	12%	25 Pcs	35 Rs	
14	Raju Shopkeeper State: GJ	Coffee	5%	500 Gm	160 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Biscuit	5%	45 Pcs	12 Rs	
		Jeera	5%	500 Gm	120 Rs	
		Sugar	5%	10.500 Kg	90 Rs	
15	Super Computer State: Delhi	Windows XP	18%	100 CD	1200 Rs	IGST 100%
		Windows 7	18%	120 CD	1400 Rs	
		Windows 10	18%	110 CD	1500 Rs	
		Windows 11	18%	120 CD	1700 Rs	
		Office Software	18%	200 CD	1200 Rs	
16	Radhe Provision State: GJ	Sugar	5%	50.500 Kg	50 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Oil	5%	80 Ltr	100 Rs	
		Rice	5%	12.800 Kg	50 Rs	
		Namkeen	5%	5 Kg	100 Rs	
17	Arjun Tech State: GJ	Soli State Drive	18%	25 Pcs	3000 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Optical Drive	18%	20 Pcs	200 Rs	
		SMPS	18%	10 Pcs	600 Rs	
		Video Card	18%	30 Pcs	140 Rs	
		Wireless Card	18%	15 Pcs	130 Rs	
18	Raju Shopkeeper State: GJ	Sugar	5%	30.500 Kg	45 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Oil	5%	20 Ltr	98 Rs	
		Rice	5%	10.500 Kg	50 Rs	
		Namkeen	5%	10 Kg	100 Rs	

Net-X IT & Multimedia Institute

Bills No	Party Name	Item Name	GST Rate	Quantity	Rate	Remarks
19	Electronics Mall State: GJ	Fan	18%	65 Pcs	140 Rs	CGST 50% SGST 50%
		LED Bulb	18%	70 Pcs	95 Rs	
		Table Fan	18%	14 Pcs	300 Rs	
		Cooler	18%	5 Pcs	3000 Rs	
20	Beauty Queen Store State: Delhi	Perfume	28%	65 Pcs	140 Rs	IGST 100%
		Lipstick	28%	70 Pcs	95 Rs	
		Body Spray	28%	14 Pcs	300 Rs	
		Nail Polish	28%	25 Pcs	30 Rs	
21	Maharaj Mistri State: GJ	Brick Hammer	12%	10 Pcs	145 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Chisel	12%	70 Pcs	80 Rs	
		Hand Dill Machine	12%	2 Pcs	1800 Rs	
		Wire Brush	12%	10 Pcs	40 Rs	
22	Ragh Pan Bahar State: GJ	Sugar	5%	50.500 Kg	45 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Oil	5%	80 Ltr	120 Rs	
		Rice	5%	12.800 Kg	55 Rs	
		Namkeen	5%	5 Kg	100 Rs	
23	New Cloths State: RJ	Jacket	12%	4 Pcs	2600 Rs	IGST 100%
		Jeans	12%	8 Pcs	1000 Rs	
		Truck Suit	12%	2 Pcs	3000 Rs	
		T-Shirt	12%	8 Pcs	550 Rs	
24	Super Computer State: GJ	Soli State Drive	18%	22 Pcs	3000 Rs	CGST 50% SGST 50%
		Optical Drive	18%	20 Pcs	200 Rs	
		SMPS	18%	10 Pcs	600 Rs	
		Video Card	18%	28 Pcs	140 Rs	
		Wireless Card	18%	15 Pcs	150 Rs	
25	Bharat Trader State: MH	Monitor	18%	8 Pcs	5000 Rs	IGST 100%
		Keyboard	18%	8 Pcs	200 Rs	
		USB Hub	18%	15 Pcs	30 Rs	
		Monitor	18%	5 Pcs	4800 Rs	

Sales Return

Super Computer	Optical Mouse	2 Pcs
	Video Card	4 Pcs
Bharat Traders	USB Hubs	5 Pcs

1) Tally શું છે?

a) ડી.ટી.પી. **b) એકાઉન્ટીંગ પેકેજ** c) પ્રોગ્રામીંગભાષા d) ઓપરેટીંગ સીસ્ટમ

2) કઈ ઓપરેટીંગ સીસ્ટમ પર Tally ચાલી શકે નહિ?

a) Windows 3 b) Windows 07 c) Windows 10 d) Windows 11

3) ટેલી કમ્પ્યૂટર ઇન્સ્ટોલ કરવા કમ્પ્યૂટરમાં ઓછામાં ઓછી________ રેમ હોવી જોઈએ?

a) 8 GB b) 4 GB **c) 2 GB** d) 16 GB

4) ટેલી કમ્પ્યૂટરમાં કેટલા MB જગ્યા રોકે છે?

a) 10 b) 20 **c) 40** d) 80

5) ટેલીની શરૂઆતની સ્ક્રીન કેટલા ભાગમાં વહેચાયેલા છે?

a) ત્રણ **b) છ** c) ચાર d) બે

6) ટેલીની શરૂઆતની સ્ક્રીનને________કહે છે?

a) Gateway of Me **b) Gateway of Tally** c) Gateway of Accounts d) Gateway of Button

7) કંપની સિલેક્ટ કરવા_________શોર્ટકટ કી વપરાય છે?

a) Ctrl+F1 b) Alt+F1 **c) F1** d) F11

8) કઈ કીની મદદથી ખોલેલી કંપની બંધ કરી શકાય છે?

a) F1 **b) Alt+F1** c) Ctrl+F1 d) F0

9) વાઉચરની તારીખ બદલવા________કી વપરાય છે?

a) F4 b) F1 **c) F2** d) F5

10) Tally માં Calculator વાપરવા કઈ કી દબાવવી પડે છે?

a) Ctrl + M **b) Ctrl + N** c) Ctrl + A d) Ctrl + V

11) Tally માં Data ક્યાં Save થાય છે?

a) C: \ Tally \ Data
b) D: \ Tally \ Data
c) C: \ User \ Public \ Tally \ Data
d) આપેલ તમામ

12) Gateway Of Tally ની સ્ક્રીન કેટલા ભાગમાં વહેચવામાં આવેલી છે?

a) 6 b) 3 c) 4 d) 5

13) નામુ રાખવાની જૂનામાં જૂની પદ્ધતિ કઈ છે?

a) એક્નોંધી નામ પદ્ધતિ c) દ્વીનોંધી નામા પદ્ધતિ
b) દેશી નામા પદ્ધતિ d) All of above

14) દ્વીનોંધી નામા પદ્ધતિ નો મુખ્ય ચોપડો કયો છે?

a) રોજમેળ b) આમનોંધ **c) ખાતાવહી** d) એક પણ નહી

15) ખાતાવહીનો મૂળ કયો છે?

a) રોજમેળ b) આમનોંધ c) પેતાનોંધ d) A અને B બંને

16) Tally માં મુડીને શું કહેવાય છે?

a) Drawing **b) Capital** c) Capatal d) Purchase

17) વર્ષને અંતે ધંધાનો નફો કે ખોટ જાણવા જે પત્રક બનાવવામાં આવે છે?

a) વાર્ષિક હિસાબ b) કાચું સરવૈયું c) વેપાર ખાતું **d) નફા-નુકશાન ખાતું**

18) ધંધામાં થતા વ્યવહારો પૈકી કોઈ એક વ્યક્તિ કે બાબતને લગતા વ્યવહારો એક સ્થળે ભેગા લખાઈ તેને શું કહે છે?

a) ખાતાવાહી b) આમનોંધ **c) ખાતું** d) પેટાનોંધ

19) કેલ્કયુલેટર એરીયામાંથી વાઉચર એન્ટ્રીમાં પાછા જવા કઈ કી નો ઉપયોગ થાય છે?

a) Ctrl + N b) Alt + N c) Alt + M **d) Ctrl + M**

20) Company Info મેનૂ ઓપન કરવાની શોર્ટકટ કી કઈ છે?

a) Alt + F1 **b) Alt + F3** c) Ctrl + F3 d) Alt + F2

21) ચાલુ નાણાકીય વર્ષ દરમ્યાન સમયગાળો બદલવા કઈ કી નો ઉપયોગ થાય છે?

a) Alt + F2 b) F2 c) Ctrl + F2 d) F1

22) Select કરેલ કંપનીના Unselect કરવા કઈ ફંક્શન કી નો ઉપયોગ થાય છે?

a) F1 **b) Alt + F1** c) F2 d) Alt + F3

23) Tally માં તમને કેટલા તૈયાર ગ્રુપ પહેલેથી જ મળે છે?

a) 30 b) 36 c) 28 **d) 34**

24) વહીવટી બાબતોને લગતા ખર્ચ ખાતા જે નફા- નુકશાનને અસર કરે છે તે બધા કયા ગ્રુપ નીચે લેવામાં આવે છે?

a) Indirect Expense
b) Direct Expense
c) Direct Income
d) Indirect Income

25) Tally માં Ledger કઈ રીતે બનાવી શકાઈ છે?

a) Accounting Vouchers → Ledger → Create
b) Account Info → Ledger → Create
c) Masters → Ledger → Create
d) Account Info → Voucher Types → Create

26) Cash Sales વાઉચરની એન્ટ્રી કયા વાઉચરમાં કરવામાં આવે છે?

a) Payment b) Contra c) Journal **d) Receipt**

27) રોકડ આવકની એન્ટ્રી કયા વાઉચરમાં કરવામાં આવે છે?

a) F7 **b) F6** c) F8 d) F5

28) ખરીદ-માલપરત નોંધના વ્યવહારની એન્ટ્રી કયા વાઉચરમાં કરવામાં આવે છે?

a) Credit Note **b) Debit Note** c) Journal d) Purchase

29) ઉપાડથી ગયેલ માલનું ખાતું કયા ગ્રુપમાં લેવાય છે?

a) Sales A/C
b) Indirect Expense
c) Drawing A/C
d) Drawing goods out A/C

30) કંપનીમાં બનાવેલા ખાતા જોવા માટે શેનો ઉપયોગ થાય છે?

a) Display b) Create c) Alter d) Vouchers